УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

ТРЕТЯ СЕКЦІЯ — THIRD SECTION

РІК 42. ЧИСЛО 1. ЕДМОНТОН, АЛБЕРТА. П'ЯТНИЦЯ, 2 СІЧНЯ 1970. NO. 1. VOL. XLII. EDMONTON, ALTA FRIDAY, JANUARY 2, 1970.

ХРИСТОС НАРОДИВСЯ!

Просфорою ділимось з Вами —
Заточники, переселенці,
(Далекі ви — та серцю близькі),
Нехай цей жаль по Землі-Неньці,
Що вас сповив, немов змієм,
Зоря Свят-Вечора розвіє,
Нехай піддержує надії:
І нам та зірка заясніє,
Що до воріт самого щастя
Нас поведе... покаже нам наш
Вифлеєм!

Просфорою ділимось з Вами
Трудівники... Сини ріллі:
Дай, Боже, вам із криці сили!
Хай тугий Дух не дасть упасти
Під тягарем журби... неволі...
Тривайте в вірі, непоборні:
Пробється світ крізь хмари чорні,
По днях сучасности кривавих.
Іде майбутнє в блисках ясних
Нової радости і слави.

Просфорою ділимось з вами,
Провідники змагань за волю,
Нехай сьогодні вам тюрма
Зміниться в сні у тихий рай!..
Благословенна жертва ваша,
Без жертв відродження нема!

Просфорою ділимось з вами,
З дітьми України усіми,
Ген від Кавказу до Карпат...
Як бачимо тут вас усіх —
Із міських брам... з-під сільських стріх
Незломних душ світлиний ряд,
Що рветься стати — в ярі лави...
Нехай кріпить вас чар коляд,
Минеться — вірте — злоби ад,
Розірветься ярмо жорстоке...
Тривким лиш те, що величаве,
Безсмертним, вічним те, що ясне...

Просфорою ділимось з вами,
Ви, провозвісники... природи...
Всесильні вірою всеправди ,
Задивлені в зорю-емблем!
Дай, Боже, вам в щасливі дні
Побачити, мов Симеон,
Спасіння, світло люду свого,
Народ ввести в наш Вифлеєм...
З народом заспівати враз.

Господь наш, Христос наш
І Пан наш для всіх нас
Нам народився.

Уляна Кравченко

КОЛЯДА

Прийшли до нього аж три владики,
Аж три владики з княжого роду,
З княжого роду, з сизого сходу,
І поклонились словом великим:
"Славен єсь, Боже милий, навіки!"

Перший владика з темного бору,
Другий владика з синього моря,
Третій владика з чистого поля,
За провід мали золоту зорю,
"Славен єсь, Царю, з Божого двору!"

Перший владика — золото чисте,
Другий владика — срібло добірне,
Третій владика — серце довірне,
Станули-впали, немов три листи:
"Славен єсь, Боже, Ісусе Христе!"

Мати Христова дари приймала,
Дари приймала, в ясла складала.
Золоте чисте полум'ям сяє,
Срібло добірне росами грає,
Серце довірне світ звеселяє.

Господь до дарів в яслах звернувся:
Золото, срібло — як на короні —
Взяв Ісус серце в Божі долоні,
Глянув-поглянув і — усміхнувся,
"Славен єсь, Боже! — Світ схаменувся..."

Леся ХРАПЛИВА

НА РІЗДВО УКРАЇНСЬКИМ ПОВСТАНЦЯМ

Розгорілись свічки восковії,
І промінчики грають тривожно,
За столом тужно стеляться мрії,
За столом місця Ваші — порожні...

О, прийдіть крізь простори морозні
Тут до нас, у далекому світі!
За столом місця Ваші порожні,
У серцях місця Ваші відкриті!

Та ж сьогодні нам Правда родилась,
І сповнилась вселенная дива,
Хижі звірі в лісах погодились,
Кожна казка сьогодні правдива!

Та ж одвічная мрія сповнилась
У горганській скалистій печері,
Може так — може зараз — в цю хвилю,
Тут широко відкриються двері...

В мазепинках, в засніжених шубах,
А на поясі стяжка набоїв,
Так між нами ви станете любі,
Лісової легенди герої!

І на вістрях багнетів кривавих —
Буйний вітер карпатський, крилатий,
І в очах, повних жаху і слави,
Вічний жар, непоборний-завзятий...

І до столу засядете з нами,
Колядки залунають одвічні,
Розгораться новими вогнями
На покутті високії свічі...

І розкажеться казка чарівну,
Як в лісах гартувалася слава,
Й понад темряву грізну, нерівну,
Піднімалася ранку заграва.

Як до місяця зброя кувалась,
І горіли серця на сторожі,
Переможцем як Правда ставала,
Понад грізні колони ворожі...

І слова розгораться палкії
І візьметься в серцях у нас сила,
Щоб іти скрізь сніги і завії,
До вертепу, де Правда родилась!

О, прийдіть крізь простори далекії,
З наших рідних лісів подорожні,
Бо серця наші в тузі великій,
А місця ваші — ждуть вас порожні...

Різдво

Свят-Вечір... Сумерк. Сніг білє
у срібній млі, в мовчазнім сні.
В хатах далеко тихі світла,
і мріє ліс у далині.

Різдво. Десь звук колядо озветься,
майже звізда сяйвом дуги.
І знов врочисто, біло, тихо,
як чар, як тайна довкруги.

Різдвяна ніч... І зорі, зорі.
Аж злотий шлях від них веде,
а ним з небес Дитятко Боже
тихесенько на землю йде...

Остап Грицай

На столі, на сіні

На столі на сіні
Свічка сльози ронить —
Сумно у хатині —
Мати бє поклони:
О, змилуйся, Христе,
Зглянься, Божа Мати, —
Замініть мої ви сльози
У тяжке прокляття.
Де Ти, любий сину?
Де ж ти, мила дочко?
І цілує, к серця тулить
У крові сорочку.
На столі на сіні
Свічка догасає,
Сива мати, як возуля
З горя умлїває.
Ой, прилинь, мій сину,
З Раю, з того світу —
Відплати катам за мене
Й хату неогріту.
Ой, моя, Ти доню,
Прилинь із Сибіру,
Розпинають Україну,
Її слазу й віру.
Вислухай молитву
Боже Щедрий, Боже!
Хай блаженна наша зброя
Ката переможе!

Марко Боєслав

Три дні різдвяних свят

ІХНЯ БОГОСЛУЖБОВА ІСТОРІЯ ТА ІДЕЯ

о. Ярослав ФЕДУНИК

Христове Різдво належить до найстарших свят Церкви. В історії поставання окремих свят Різдво є третім чи, точніш кажучи, четвертим, коли брати до уваги таку форму в якій тепер святкуємо.

Вже апостоли святкували пам'ять воскресення Ісуса Христа, себто Великдень, зразу разом із жидівською Пасхою, а опісля окремо. Великдень, отже, був першим святом Христової Церкви. Дуже вчасно, за Великоднем прийшло перше богородичне свято — Благовіщення, як про це в одній своїй проповіді згадує св. Атанасій (IV сторіччя). Своєю давниною це свято майже сягає апостольських часів. Зразу воно мало різні назви: «Зачаття Христа», «Початок відкуплення», «Благовіщення ангела Марії». Щойно в VII сторіччі прийнялася назва: Благовіщення Пресвятої Богородиці.

Третім за чергою святом, що своєю традицією сягає початків IV сторіччя, є свято Теофанії — Богоявлення. На Сході це — свято Богоявлення, себто явлення Пресвятої Тріїці; на Заході — Епіфанія, себто явлення Христа-Спаса поганському світові. Спочатку як на Сході, так на Заході це свято, що святкувалося 6 січня, включало пам'ять: Різдва Христового, Хрищення Ісуса у Йордані, себто сьогоднішний наш Йордан, Поклін мудреців зі Сходу і Перше чудо в Кані Галилейській.

Одначе дуже скоро, вже на початку III сторіччя, у противагу поганському святу »Дня народження непереможного сонця» (Діс наталіс Соліс Інвікті) прийшла практика святкувати того дня, 25 грудня, Різдво Христове: день народження Христа — Сонця правди, як його зве Святе Письмо.

Різдво. 377 року цісар Аркадій наказав Константинопільській Церкві святкувати це свято разом із Заходом. Великим прихильником цієї практики святкувати Різдво окремо від Йордану, 25 грудня, був св. Іван Золотоустий, і його популярність дуже причинилася до прийняття цієї ідеї на Сході. Тільки вірмени зберегли по сьогоднішній день давню практику святкувати Різдво разом із Богоявленням, 6 січня.

Коли відлучено святкування Різдва від Богоявлення й перенесено на 25 грудня, тоді також із святом Різдва на попередній вечір перейшов свят-вечір, себто Навечір'я. Одначе в традиції вірних залишився і другий, перед Богоявленням, 5 січня, себто щедрий вечір, що є давнім свят-вечором. В обрядовому звичаю нашого народу є тільки та різниця, що на святий вечір перед Різдвом, себто 24 грудня, світимо до вечері дві свічки: символ народження Ісуса Христа — Бога й людини, а в щедрий вечір, перед Богоявленням: три свічки — символ Теофанії — появи Пресвятої Тріїці.

На перший свят-вечір у нас співають колядки, на другий, щедрий вечір — щедрівки.

Собор Пресв. Богородиці. Серед свят церковного року, що поділяються на великі, середні і малі, Різдво належить до великих свят. Зате другий і третій день різдвяних свят, себто Собор Пресвятої Богородиці і пам'ять св. первомученика Стефана, позначені в наших богослужбових книгах як малі свята.

Яка ідея свята Собору Пресвятої Богородиці? Церква того дня скликає (таке значення має «собор») вірних на подячну прославу Пресвятої Богородиці, бо Їй належить визначна роля в Таїнстві Різдва. Тільки Їй, не св. Йосифові. Наші богослужбові книги, давні і нові (віддані верховною церковною владою), не додають святкування пам'яті св. Йосифа до святкування Собору Пресвятої Богородиці.

За давньою літургійною традицією, після великих свят, зараз другого дня святкуємо теж пам'ять осіб, що брали участь у таїнстві даного свята. Після Богоявлення маємо Собор св. Івана Хрестителя; після Стрітення — пам'ять святого і праведного Симеона-Богоприємця та Анни-пророчиці; після Благовіщення — Собор архангела Гавриїла; понеділок після Зшестя Святого Духа (свята П'ятдесятниці) зветься Днем Святого Духа; після свят св. Димитрія святкуємо теж пам'ять св. Нестора.

Найбільш повчальним прикладом є свято Різдва Пресвятої Богородиці, після якого святкуємо пам'ять її батьків — «святих і праведних богоотців Йоакима й Анни».

Культ св. Йосифа. Деякі латинізатори в нас, керуючись фальшивою ревністю і не розуміючи власної літургійної традиції, до Собору Пресвятої Богородиці додали ще й св. Йосифа. Цим не тільки скалічили ідею свята Собору, а навіть, не знаючи, що роблять, поставили під сумнів діяственне народження Христа! Св. Йосиф не мав безпосередньої участи в таїнстві Різдва; він був свідком.

Укладачі деяких календарів продовжують помилку і до Собору Пресв. Богородиці додають св. Йосифа. Такі календарі двукуються деколи і в релігійних видавництвах, пройшовши, здається, церковну цензуру! Такий культ св. Йосифа, в рямах нашої літургійної традиції, має посмак єресі. Крайня пора, щоб укладачі календарів придержувалися вказівок церковної влади і богослужбових книг, виданих для нас Апостольським престолом. Собор Пресвятої Богородиці має бути Собор Пресвятої Богородиці і ніщо більше.

Східна Церква глибоко шанує пам'ять св. Йосифа, праведного і відданого опікуна Божої Матері та Божого Сина. Проблема св. Йосифа давно знайшла влучну літургійну розв'язку. В першу неділю по Різдві святкуємо його пам'ять. Ця неділя зветься: неділя по Різдві, пам'ять святих й праведних Йосифа-обручника, Давида-царя й Якова — брата Божого.

Первомученик. Третього дня різдвяних свят наша Церква шанує пам'ять первомученика св. Стефана. Звичай святкувати його пам'ять у цей день дагується на Сході ще від IV століття. Вифлеємські діти, що загинули з Іродового наказу, були вбиті «Христа ради», за висловом богослужбових книг. Але першим християнським мучеником був архидиякон Стефан.

Кутя. Протягом сторіч наш народ до різдвяних святкувань додав свої приманості, що створили чар свят-вечора і різдвяних свят узагалі. Одним із своєрідних українських звичаїв є кутя. Цей звичай має майже п'ятитисячорічну історію. На українську землю принесли його хети. Хети, як хліборобський народ, у час теперішнього Різдва, коли день стає довший і йде до весни, святкували перемогу бога-сонця і йому в жертву приносили те, що мали найкраще: пшеницю з медом чи вином, якими з давніх-давен славилася наша земля.

Щезли хети й інші народи та племена, минули віки, але зберігся звичай кутї. Український народ, просвічений світлом Христовим, християнізував давній звичай, оформив його по-своєму і зробив невідмінною частиною українського свят-вечора: колишня жертва богові-сонцеві стала приносом правдивому Богові — Сонцеві світу, народженому Христові.

В глибокій долині
(Бойківська коляда)

В глибокій долині звізда
ся з'явила,
Де Пречиста Діва Мати
сина породила (2)
А як породила, так йому
співала:
Люлі, люлі, мій синочку,
а я буду спала. (2)
Мамо моя, мамо, почекай
годину,
А я піду так до раю
принесу перину. (2)
Сину, Ти мій сину, де ж Ти
тото годен?
Єще нема дві години, як
Ти ся народив! (2)
Мамо моя, мамо, чом же я
не годен?
Я сотворив небо й землю
і сам ся народив. (2)

А в Куцівці церкву будують
(Гуцульська коляда)

1. А в Куцівці церкзу
будують, радуйся!
Приспів:
Радуйся земле єсть Ти Син
Божий днесь народився.
2. Збудували церкву із
трьома верхами, радуйся!
Приспів:
3. Із трьома верхами, із
трьома вікнами, радуйся!
Приспів:
4. А в перше віконце
скочило сонце, радуйся!
Приспів:
5. А в друге віконце
ізійшов місяць, радуйся!
Приспів:
6. А в трете віконце улетів
ангол, радуйся!
Приспів:

АРХИЄПИСКОП ГАВРИЇЛ БУКАТКО ПРОСИТЬ

ДОПОМОЖІТЬ ПОТЕРПІЛИМ ВІД ЗЕМЛЕТРУСУ

Землетрус у югославському місті Баня Люці

За останніми повідомленнями з Югославії, становище українського населення в Баня Луці, Хорвачанах, Дервенті, Дев'ятині, Козарачі, Лішні та Прняворі дуже критичне.

Білгородський архиєпископ та адміністратор Крижівцівської єпархії Гавриїл Букатко просить дати якнайшвидше допомогу українцям, потерпілим від землетрусу.

У зверненні архиєпископа кажеться, що «Баня Люка й довколишні села, де розташовано сім українських католицьких парохій, зазнали величезних матеріяльних шкід. В оселях-парохіях Баня Люка, Червляна, Дервента, Деветіна, Козарач, Лішня і Прнявор лежать у румовищах наші церкви й парохіяльні доми. Найсильніші пошкодження зазнали Баня Люка і Лішня... Наші люди у Баня Люці й Лішні, у Хорвачанах та Дев'ятині, у ці зимні й дощеві осінні дні, сходяться на богослуження в неділі й свята на відкритих просторах при колишніх своїх церквах».

«І приватні хати пошкоджені! Мури частинно повалені, нагнені, потріскані, дахи розкриті, вогнища погасли. Бідні люди позбавлені й цього трошки, що мали. Нема приміщення, покриття, одягу, взуття — всього бракує, а гроша найбільше».

Прохаючи допомоги, Владика пише: „Просимо про організовану поміч, збірки в цій цілі в кожній громаді, за посередництвом парафіяльних урядів, ординаріятів, товариств та інституцій. Хто бажає, може й приватно прислати свій дар любови на подану одресу. При кожній такій посилці просимо зазначити: «Поміч для постраждалих від землетрусу»"...

Подаючи цю інформацію до відома нашій спільноті, президія Скеретаріяту СКВУ від себе звертається із закликом до всіх українських громад, організацій та установ і до всіх українців доброї волі дати якнайскорше допомогу нашим братам у Югославії.

У всіх справах звертатися на адресу Світової Ради Суспільної Служби:

Miss Olga Danylak, Chairman, Welfare Council of World Congress of Free Ukrainians, 362 Bathurst St., Toronto 130, Ont.

Хто бажає надіслати свою допомогу безпосередньо, просимо слати на адресу:

Dr. Gabrijel Bukatko, Nadbiskup, Beograd, Ul. Sv. Markovica br. 20, Jugoslavija.

Вісті з Едмонтону

Парафіяни вшановують о. Р. Ганкевича

(м. х.) Заходом управи відділу ЛУКЖ парафії св. Володимира 7 грудня ввечері відбулося в церковній залі біля церкви парафіяльне свято: це вірні вшанували свого дорогого й любленого пароха о. Романа Ганкевича з нагоди його імении і 5-ліття його відданої праці «серед нас, для нас, для спасіння наших безсмертних душ», як сказав у привітальному слові п. Бережанський від імени церковного комітету.

Під проводом о. Ганкевича наша парафія зміцніла. Позбулась довгів, якщо йде про грошевий бік справи, але він не найважливіший. Найбільше о. Роман трудиться над зміцненням нашої віри; дбає теж про наших дітей і молодь. При кожній нагоді заохочує, щоб діти учились рідної, української мови, привчались і служили при Службі Божій; для хлопців организує спортові змагання. «За це йому сердечна подяка від нас, парафіян».

Вечеря почалась молитвою, що її провів о. синкел В. Лаба. «Я — сказав він — часто і дуже радо служу св. Літургію у вашій церкві». Отцеві Ганкевичеві він склав бажання в імені Владики Ніла і в своєму власному.

Діти Варвара Юзвишин, Марлейн Риська і Василь Остапик, сказавши коротенькі віршики, вручили о. пароховї гарну китицю квітів.

Сердечні побажання від відділу ЛУКЖ склала голова п-і Н. Яніцька, від церковного хору — його диригент проф. Ст. Грох. Під його проводом хор заспівав многоліття. Програмою проводив дуже вміло і зручно господар п. Мизурі. Зворушений о. Роман Ганкевич склав сердечну подяку парафіянам, о. митратові В. Лабі та молитвою закінчив милу родинно-парафіяльну вечірку.

Переобирають управу Осередку НТШ

(м. х.) На недавніх загальних зборах Осередку НТШ переобрано управу Осередку в такому складі: інж. В. Кунда — голова, д-р М. Суховерський — заступник голови, інж. д-р Б. Рудик — скарбник, мґр М. Хом'як — секретар.

Членами управи обрані: д-р А. Мартинюк, проф. І. Кейван, д-р В. Гирак, мґр Ю. Стефаник і проф. д-р Яр. Славутич; провірна комісія: д-р М. Залеський, о. протопресвітер Я. Федуник та інж. Я. Іванусів.

Зборами проводив інж. В. Кунда, який згадав про ненадійну смерть довголітнього секретаря Осередку НТШ мгра Олександра Масляника, проф. д-ра Романа Смаль-стоцького та добродія Осередку НТШ Василя Лащука. Їхню пам'ять приявні вшанували однохвилинною мовчанкою.

По звітах голови та секретаря і по доповненнях проф. д-ра Яра Славутича розвинулась жвава дискусія.

Учасники зборів ухвалили абсолюторію дотеперішній управі. Провірна комісія перевірила касову книгу та книги протоколів і знайшла все в зразковому порядку.

Збори відбулися 7 грудня в будинку рідної школи парафії св. Юрія.

ВИДАЄ «ЕДМОНТОНСЬКОГО СОКОЛА»

В Едмонтоні за редакцією мґра Романа Громницького почав виходити «The Edmonton Falcon» — «незалежний соціял-демократичний коментар». Громницький сказав «УВістям», що він хотів би бути кандидатом НДПартії в провінційних виборах.

На недавньому з'їзді НД-Партії в Едмонтоні п. Г. Томащук, українець - католик, був вибраний на заступника голови НДПартії Алберти.

Р. Громницький є заступником голови Асоціяції НДП на федеральну виборчу округу Едмонтон-центр і партійним організатором в північноедмонтонській провінційній виборчій окрузі.

КОЛЯДА ДЛЯ ДЕРЖАВНОГО ЦЕНТРУ

Едмонтонський комітет сприяння УНРаді організує коляду на підтримку Державного центру. «Державний центр Української Народньої Республіки на чужині продовжує боротьбу за визволення України. Його праця спирається виключно на жертвенності громадянства. Слав ні акти 22 січня 1918 і 1919 років нас зобов'язують!», каже повідомлення.

Пожертви приймає скарбник: D. Prokop, 9533 - 110A Ave Edmonton, Alberta.

Чеки й поштові перекази слід виписувати: Ukrainian National Council Fund.

Вибрали управу ЛУКЖ парафії Покрова

голова відділу ЛУКЖ Віра СМУК

На загальних річних зборах членів відділу ЛУКЖ парафії Покрова Пресвятої Богородиці вибрано управу на 1970 р. в такому складі: голова — Віра Смук, кол. голова — Р. Пазюк, 1-а заступниця Р. Дяків, 2-га заступниця М. Семенюк, рекордова секретарка — М. Кубрак, скарбничка — Ст. Вітрик, член управи — О. Глюс, кореcп. і пресові референтки — А. Прокоп і А. Стеблик, провірна комісія: С. Зелена, А. Прокоп і Г. Байковська, телефонічні зв'язки: А. Данильчук і Р. Пазюк, господині: А. Івасюк, Г. Нагайовська, Ір. Сафранович і К. Голик, відвідують хворих: Л. Каштан, Ш. Кубрак і Ст. Кутний, порядки в церкві: Н. Масква і П. Посилюжна.

Загальні збори нашого відділу відбулись 7-го грудня. Секретарка п-і Ір. Вареница прочитала протокол з минулого року, котрий прийнято. Скарбничка п-і Р. Дяків у звіті подала в прибутках 6,-255.37 дол., у витратах — 3,879.97 дол., чистого прибутку — 2,375.40 дол. Протягом року, відділ передав 7,000 дол. на сплату церковного довгу (у цій сумі з попереднього року 4,624.60 дол.).

По звітах референток, голова подала коротко огляд цілорічної діяльности відділу: забава з танцями, річне чайне прийняття, показ жіночих капелюхів, продаж домашнього печива, осінній карнавал і базар, участь у з'їзді 25-літнього ювілею ЛУКЖ Канади. Вислано до Бразилії потребуючим українським поселенцям шість посилок з одежею і дано пожертви на фонд Сестер Служебниць.

На внесок голови провірної комісії п-і В. Смук, уділено одноголосно абсолюторію дотеперішній управі. Голова Р. Пазюк, подякувала о. пароховї В. Чопесві за поради і поміч продовж року та всім членам за співпрацю.

Нововибрана голова В. Смук, подякувавши за вибір, просила всіх про поміч у праці для добра парафії. Накінець духовний асистент відділу, пригадуючи членам про їх обов'язки, склав подяку дотеперішній управі й усім членам відділу за пророблену працю і співпрацю; зокрема вирізнив віддану працю голови п-і Р. Пазюк, яка досягла значних матеріяльних успіхів. Водночас новій управі склав побажання Божого благословення для успішної праці в 1970 році.

По зборах була перекуска. Серед милої розмови члени відділу провели той вечір.

А. Прокоп, прес. реф.

По другому боці Пацифіку

Г. О. Моран

«Кан. сцена»

Герберт Овен Моран є амбасадором Канади в Токіо від 1966 р. Подаємо тут, з деяким скороченням його звіт про Японію, написаний для газети «Файненшел Пост».

Беручи історично, інтереси Канади завжди були звернені на Европу та ЗДА, але в останніх роках, ці традиційні зв'язки були зрівноважені щораз то більш зростаючим зрозумінням про важливість взаємин з Далеким Сходом.

Сьогодні Канада є справді державою Пацифічного так само, як і Атлянтійського Океану.

Японія є очевидно між найважливішими тихо-океанськими країнами Азії. Її досягнення як одної з передових світових економічних потуг — із загальною продукцією зараз на другому місці після ЗДА — добре удокументовані. Її участь у міжнародних політичних справах здобуває чим раз більше признання. Японія вже займає визначне місце в допомозі відсталим країнам, і належала до основоположників Банку Азійського Розвитку, до котрого Канада також призначила значні, допомогові фонди. Як Канада, Японія бере активну участь у Комітеті пацифічного басейну, який є форумом діловиків більших, розвинених господарчо країн тихо-океанського побережжя, в якому вони дискутують і координують свою участь в допомозі відсталим і недорозвиненим країнам різними способами, включно до безпосередніх інвестицій.

Статистика показує, що Канада і Японія ведуть між собою великий товарообмін. В 1968 р., вартість обмінного товару обидвох країн виносила майже $970 мільйонів; цей товарообмін був наслідком кількох великих торговельних договорів, недавно заключених і підписаних канадськими і японськими фірмами.

Можна з певністю твердити, що вартість товарообміну цього року перейде межу одної тисячі мільйонів долярів і збільшить у два рази вартість вимінної торгівлі за період останніх чотирьох років.

Канада має багато мінеральних і агрикультурних продуктів, які потрібні зростаючій японській економіці — пшениця, вугілля, уран і кольорові металі. Проте, в додатку до дальшого продажу сирівців, вважаємо важливим поліпшувати і врізноманітнювати канадський експорт, додати до нього більше перероблених матеріялів. Зі свого боку, японці — це зрозуміла справа — хочуть більше продавати Канаді. Канадські закупи збільшилися в 16 разів від заключення двостороннього торговельного договору в 1954 р. Японські капіталовкладення в Канаді, особливо в Британській Колюмбії та в Алберті, швидко ростуть і вони є важливим внеском в економічний розвиток Канади. Ми сподіваємося, що японські приписи будуть змінені в тому напрямку, що дозволять канадцям брати участь в певних індустріяльних закладах в яких заінтересована Канада і в яких канадці мають досвід.

Ступінь до якого офіційне заінтересування Канада Японією є загально-національним віддзеркалюється у минулорічній візиті (в Японії) двох прем'єрів провінційних урядів і десятьох міністрів провінційних урядів, які репрезентували майже всі провінції Канади. На Експо 70, в додатку до національного (канадського) павільйону, будуть павільйони збудовані й оплачені трьома провінціями: Британською Колюмбією, Онтаріо і Квебеком. Як дотепер — то Канада є найбільшим учасником щодо загальної величини площі і загальної суми видатків.

Сестричні міжміські взаємини вдержуються тепер між п'ятьма містами в Японії та Канаді, а між двома дальшими активно дискутуються.

Рекордове число японців, які прибули до Канади, щоб відвідати Експо, буде збалансоване тисячами канадців, які поробили невідкличні пляни відвідати Експо 70 на другий рік.

Можливо, що найбільш хвилюючим у розвитку взаємовідносин є культурний обмін. Цього року, Торонтонська Симфонічна Оркестра одержала запрошення відкрити Міжнародний Фестиваль в Осака. Канада помалу здобуває признання в Японії своїми культурними досягненнями, а канадці, зі свого боку, можуть багато навчитися від старинної й енергійної культури цієї країни, яка зуміла унікально з'єднати свої найкращі традиційні вартості з технічними засобами модерної індустріяльної держави.

НЕБО І ЗЕМЛЯ

Небо і земля, небо і земля
Нині торжествують,
Ангели й люди, ангели й люди
Весело празнують.

Христос родився, Бог воплотився,
Ангели співають, царі вітають —
Поклін віддають, а пастирі грають,
Чудо, чудо возвіщають

У Вифлеємі, у Вифлеємі
Весела новина:
Діва Марія, Діва Марія
Породила Сина.

Христос родився - і.т.д.

В Україні далі арештують

В Україні протягом останніх п'ятьох місяців відбулися дальші арештування й суди над діячами української культури й науки, як також студентами, каже пресове повідомлення пресової служби ЗП УГВР у Ню Йорку.

У Дніпропетровську, крім поета й журналіста Івана Сокульського (про його арешт уже були вістки в еміґраційній пресі), арештовано молодого поета Миколу Кульчинського. В Києві був арештований студент Київського державного університету Олег Бахтіяров, а також 20 липня 1969 року — співробітник Української сільськогосподарської академії, економіст Степан Бедрило, 27 років.

Над Миколою Бреславським (не Береславським, як було в попередніх повідомленнях), який зробив спробу самоспалення перед будинком Київського університету, відбувся суд, у висліді якого його засуджено до двох і пів року ув'язнення.

Одержано також повідомлення, що депортований у Мордовію для закінчення 25-річного вироку письменник і мовознавець Святослав Караванський був перевезений знову до Києва і перебуває там під слідством у новій справі.

Арешт І. Сокульського, С. Бедрила підтверджений також у повідомленнях російськомовної підпільної «Хроніки поточних подій», ч. 10, 31 жовтня 1969 р. За поданими в цій «Хроніці» вісткам, С. Бедрила після арешту відвезено до Львова. Обвинувачують його в читанні підпільних документів, зокрема статті про самоспалення С. Макухи 5 листопада 1968 року і про спробу самоспалення М. Бреславського в лютому 1969 року. В одному із сіл біля Львова, де живе мати й сестра С. Бедрила, тричі робили обшук. Матір і сестру львівське КГБ переслухувало. У зв'язку із справою С. Бедрила були арештовані ще два студенти Львівського сільськогосподарського інституту. С. Бедрила обвинувачують за статтею 62 КК УРСР.

Те саме число «Хроніки» повідомляє, що у вересні 1969 року в Тернополі відбувся процес проти десятьох підсудних, обвинувачених за статтею 64 КК УРСР за поширювання підпільних документів про національне питання і про події у ЧССР.

ДІФЕНБЕЙКЕР ОДЕРЖИТЬ СВОЮ СТАТУЮ

УКРАЇНЦІ ВШАНОВУЮТЬ СВОГО ПРИЯТЕЛЯ

Після повороту Дж. Діфенбейкера з Києва, Комітет українців Канади одноголосно вирішив вшанувати кол. прем'єра Канади пропам'ятним даруником мистецької вартости за його безперервну приятельську прихильність до української громади в Канаді.

Під час свого перебування в Києві, Діфенбейкер пропонував відкрити в столиці України консулят Канади, щоб за допомогою цієї дипломатичної станиці допомагати своякам канадських українців відвідувати Канаду і обслуговувати туристів Канади під час їхніх відвідин України.

З доручення Комітету українців Канади, вінніпезький мистець Лев Молодожанин, автор пам'ятника Шевченкові у Вашінгтові, працює над різьбою, яка буде передана Діфенбейкерові на початку 1970 року після її відливу в бронзі.

Студію різьби показали недавно Діфенбейкерові у Вінніпезі представники КУК. Діфенбейкер одержав теж альбом пресових звідомлень про його поїздку по Україні.

Зліва направо: різьбар Л. Молодожанин, кол. прем'єр Діфенбейкер, о. митрат В. Кушнір, І. Сирник, Я. Кальба.

«Поворотець» В. Ривак арештований

Журналіст Василь Ривак, колишній еміґрант, що добровільно вернувся в Україну, арештований за здогадне писання т.зв. антисовєтської літератури.

Його арштовано у Львові 17 липня 1969 р., каже повідомлення пресової служби ЗП УГВР за вісткою одержаною з України.

Цю вістку підтверджує підпільна «Хроніка поточних подій» (ч. 10), яка подає, що В. Ривак був арештований влітку 1969 року і що його ув'язнено за сконфісковану в одного із туристів на кордоні статтю із критикою совєтської національної політики. У цій статті, що її Василь Ривак написав і післав для надрукування у московській „Правді", він висловив своє розчарування з приводу мовної дискримінації і насильної русифікації в Україні.

Слідство в справі В. Ривака, поставленого в стан обвинувачення у зв'язку із статтею 62 Кримінального Кодексу УРСР, веде львівське управління КГБ.

Василь Ривак — був до 1939 року і під час другої світової війни активним громадсько-політичним діячем, співробітником і співредактором націоналістичних видань у Львові, згодом заснованої провідним діячем Іваном Мітрінгою лівої Української Народної Демократичної Партії (УНДП), а пізніше, вже на еміґрації, співзасновником Українського Соціялістичного Об'єднання. Розчарований еміґраційною дійсністю, В. Ривак восени 1957 року повернувся із ЗДА в Україну, де спочатку працював перекладачем-бібліографом, потім завідуючим науковою бібліотекою в одному з науково-дослідних інститутів у Львові, останнім часом — співробітником Інституту суспільних наук АН УРСР там же.

Повернувшись в Україну, він часто виступав у пресі і в радіо проти української еміґрації. 1961 року став навіть членом правління Товариства культурних зв'язків з українцями за кордоном, публікуючи ряд пашквільних статтей в органі цього товариства „Вісті з України". В. Ривак був також автором виданої згаданим товариством в 1962 році пашквільно-пропагандивної брошури „Життя переконує" з ревеляціями про «злочинну» діяльність українських «буржуазних націоналістів» і про «величезні досягнення» в господарському і культурному будівництві підсовєтської України.

СТОРІНКА САСКАЧЕВАНУ

SASKATCHEWAN PAGE
1306 - 20th St. W., Saskatoon, Sask.
РІК 5. Телефон: 242-6364 Ч. 1
Редагує: Анна Марія Баран

ДОРОГОМУ ВЛАДИЦІ З НАГОДИ ДНЯ УРОДИН Й ІМЕНИН

Вечером, 13 грудня, приблизно шістдесят осіб, представників парафій і організацій прийшли скласти привіти свойому Дорогому Владиці з нагоди дня уродин 12-го грудня й іменин св. Андрея.

З представниками від катедральної парафії св Юрія о. прелат І. Олійник і о. радник В. Івашко, від парафії Нютена Саскатун о. Я. Сиваник, а із представниками Централі і її складових організацій п. В. Поділюк, президент Централі. Прибули теж Сестри Служебниці і Сестри Св. Йосифа. Всі приявні привітали свойого Владику грімким "многая літа", а опісля складали привіти і побажання від себе і своїх парафій та організацій.

Весь вечір проходив в дуже милому, родинному настрої. Владика був радий гостям у своїй палаті, сердечно з ними туторив та прислуховувався народнім пісням, які приявні, відчуваючи сердечність свойого Владики, радо і щиро співали.

Господинями вечора були членки ЛУКЖ під проводом епархіяльної управи. Вони гостили всіх доброю перекускою, прибра в ш и гостинну кімнаут і стіл живими квітами.

Преосвященний Владика Кир Андреє

РІДНА ШКОЛА И САДОЧОК

Рідна школа й садочок привітали свойого Владику осібно. В дні святого Миколая, 19 грудня, першу частину свят-миколаївського вечора присвячено саме привитанню свойого Владику. Учень Мирослав Пасічняк привітав Владику й поінформував про програму вечора, а опісля під проводом п-і Х. Пастершанк, учительки садочка, і п-і Е. Вербіцької діти дали дуже гарну програму в склад якої входили пісні, пісні з вправами і збірці деклямації. Вірша із побажаннями з нагоди дня уродин й іменин Владики, гарно сказала учениця Боніфатія Нагачтвська. В часі відспівання "многая літа нашому Владиці Андреєві" всіх дітей, що творили гарну картину на сцені, учениці Александра Гненний і Бернадета Меклавд вручили Владиці Андреєві розкішну китицю живих квітів. Після того Владика підійшов на сцену й подякував їм та і заохотив вивчати рідну українську мову, дуже радіючи їхнім гарним виступом в його шану.

МНОГИХ ЛІТ, ДОРОГИЙ НАШ ВЛАДИКО!

ТОРЖЕСТВЕННИЙ ДЕНЬ В ПАРАФІЇ ПРЕСВ. ХРИСТОВОГО СЕРЦЯ В БІҐҐАР, САСК.

День 9-го листопада 1969 р. був радісним, торжественним днем для членів парафії Біґґар, бо того дня до Біґґар приїхав зі Саскатуну, кількома автами хор катедральної парафії. Преосвященний Кир Андрей відслужив Архиерейську Сл. Божу, поблагословив запрестільний образ та передав під опіку Преосв. Христового Серця вірних тої парафії.

Торжество

Торжество почалося вже з години дев'ятої ранку традиційним привітанням Преосв. Владики. Вірні зустріли свойого епископа у брамі церкви. З привітальним словом, хлібом і сіллю в руках, від імені парафіян зустрів Преосв. Кир Андрея п. К. Осташевський, а о. прелат І. Олійник, парох Біґґар, передав ключі від церкви. Під час тої гарної церемонії, катедральний хор св. Юрія велично проспівав "Буде ім'я Господнє" і з тою піснею учасники торжества ввійшли до церкви.

В церкві ввесь процесійний похід зупинився при великому празничному образі, гарно прибраному до благословення, що його довершив Преосв. Владика при співучасти о. прелата І. Олійника. Опісля, прокавши молитви, Владика передав вірних парафії під особлившу опіку Преосв. Христового Серця, якому члени парафії присвятили свою церкву. Гарний обряд благословення і посвяти закінчено відспівання многолітствія, в часі якого вложено празничний образ в призначене місце.

Після того слідувала Архиерейська Служба Божа, до якої співав катедральний хор під управою диригента п. С. Чепиги, а дякував п. В. Смиснюк. Після св. Євангелії зітав Преосв. Владику й вірних парафії о. прелат І. Олійник, висказучи свою велику радість з приводу розвитку й росту парафії Біґґар, чого найкращим висловом було сьогоднішнє торжество.

При кінці служби Божої Преосв. Кир Андрей виголосив довшу релігійну проповідь, пристосуванням до змісту торжественного дня.

Святочний обід

Після богослуження вірні перейшли до просторої залі в підвалі церкви, де членкині парафії подали багатий празничний обід.

Поруч Преосв. Кир Андрея, о. прелата І. Олійника пароха і господаря обіду, в обіді взяв участь рим. католицький єпископ Преосв. Магоні, місцевий римо. католицький парох о. Клайтер і мейор міста п. Джонс з дружиною.

Преосв. Магоні передав, як завжди при таких нагодах, з гумором свій привіт, а опісля відмітив співпрацю поміж нашими парафіями, щиро дякував катедральному хорові за участь в торжестві парафії Біґґар. То дуже цінний вияв доброго співжиття і співдопомоги між українськими парафіями.

Неменш сердечно говорив теж посадник міста п. Джонс, який особливо звернув увагу на те що недавно побудована українська церква в Біґґар, а в ній ріст релігійного і культурного життя її членів є цінним вкладом в життя міста, за що він як господар міста висловлює признання громаді в Біґґар і бажає дальших успіхів.

Після вступних формальностей, спільної молитви, представлення гостей головного стола і привітів, слідувала концертова частина, присвячена Листопадовому зривові, в виконанні катедрального хору. Доповідь про "Наш Листопад" виголосив п. С. Воробець.

Слово Преосв. Кир Андрея після концертової частини було неначе її доповненням. Владика у своїм слові звернув увагу приявних на намагання української спільноти поза межами України, зберегти себе в релігійній і національній свідомості та розбудовувати свої культурні надбання, тим більше, що в Україні йде постійне нищення культурних надбань нашого народу. Владика щиро радіє приїздом катедрального хору, щоби допомогти перевести свято сусідньої парафії та закликав членів парафії в Біґґар розбудовувати свою парафію та скріпити себе внутрішньо в сильний і свідомий осередок нашого життя цієї округи.

При кінці програми о. прелат І. Олійник, парох Біґґар, відмітив жертвенність і заслуги своїх парафіян, які власними жертвами збудували гарну простору церкву, а тепер власними жертвами стараються про її викінчення у нутрі. О. прелат відмітив, що празничний образ, який малював п. Т. Баран, уфундував для церкви п. Іван Федик з Ванкуверу, колишній мешканець Біґґар, в пам'ять своїх покійних родичів, що були одними з перших основників парафії. Він теж подарував для церкви образ св. о. Николая. Вівтар, кивот і проскомидійник — жертвували п-ство Констан тин і Катерина Осташевські. Диван на долівку святилища — п. Стефан Воробець і п-і Анна Касюк. Образ Матері Божої до бічного вівтаря — п-ство Марія і Йосиф Топоровські.

П. Нестор Мейброда і п. Хость Осташевський були останніми бесідниками в багатій програмі торжественного дня, який залишиться добрим спогадом у всіх його учасників, а в історії парафії Біґґар, світитиме гарним приміром спільної праці і зусиль українських громадян. Оба бесідники склали подяку Преосвященому Владиці і о парохові за постійну опіку над парафією, а теж від щирого серця, дякували всім гостям за звеличання їхнього торжества, яке опісля закінчено проказанням вголос спільної молитви.

Щасливих свят і Нового Року!

бажає

ЦЕНТРАЛЯ УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ
і
РЕДАКЦІЯ "СТОРІНКИ САСКАЧЕВАНУ"

Високопреосвященному Митрополитові Кир Максимові, Преосвященнішим Нашим Владикам Кир Нілеві, Кир Ізидорові, всім Високопреподобним і Всеченним отцям душпастирям в Канаді, зокрема в Саскатунській епархії у проводі з нашим Владикою Кир Андреєм, чернечим чинам і згромадженням, Централі Українців Католиків Канади та Всеканадським управам БУКК, ЛУКЖК, УКЮК і їхнім членам

Щасливих Свят і Нового Року

бажаємо і молимо про особлившу опіку і ласки, для нашого Верховного Архиепископа Йосифа, Достойного Голову Нашої Української Церкви і Ісповідника за святу віру, а разом з ним, для всього українського народу на землях України і всіх місцях його поселення.

"Глян оком щирим, о Божий Сину, на нашу землю на Україну!"

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

Співчуваємо з вами, наш Дорогий Владико

В понеділок, 22-го грудня 1969 р. в Торонті померла на 84-у році життя бл. п. Анастазія Роборецька, мати Преосвященного Владики Кир Андрея.

Похоронні обряди відбулися в Торонті 26-го грудня.

В дні похорону в саскатунських церквах — в катедральному храмі св. Юрія та церквах нашої епархії були відслужені заупокійні Богослуження.

Вірні епархії з глибоким зворушенням і співчуттям прийняли вістку про смерть матері свого Владики. Незалежно від того, в якому віці відходить із цього світу мати, а теж в якому віці залишає вона свої діти, її відхід є завжди найбільш болючим, бо це ж для кожного віку і кожної людини найближча і найдорожча особа.

Тож в повному відчутті вашого, наш Дорогий Владико, жалю і смутку щиро співчуваємо вам по втраті вашої найдорожчої матері й молимо Всевишнього про упокій її душі, а для вас про особлившу опіку й потрібні ласки, щоб зрівноваживши біль та жаль, ви повернулись знову до відданої і щирої праці для добра Церкви і вірних у вашій епархії.

Ви осиротіли, наш Дорогий Владико, похоронивши перед кількома роками свойого батька бл. п. Якова, а тепер свою матір бл. п. Анастазію, одначе ви не остались самі, поруч вас ваші вірні, члени праафій та членки складових організацій Централі Українців Католиків, які з висловами щирого співчуття в днях вашого смутку, заявляють тим більшу і тим сильнішу готовість своєї праці під вашим достойним проводом в Єпархії.

Централя Українців Католиків Саскачевану і редакція "Сторінки Саскачевану."

Приготовляють молодих господинь
ДО ПІСНОЇ СВЯТОЇ ВЕЧЕРІ

Членки катедральн о г о відділу ЛУКЖК влаштували 3-го і 4-го грудня цікаву і дуже користу імпрезу — показ, як приготовити пісну свят-вечерю.

Показ, а радше "практична лекція" свят-вечірних страв і печива були влаштовані вечорами від години 7 до 9-тої в приміщеннях кухні і бенкетової залі дому молоді, стараннням програмового комітету відділу під проводом пань Е. Саранчук і Е. Габрух.

З показу користало поверх сто молодих господинь і дівчат. Практично це відбувалося так, що поодинокі пані на очах зацікавлених приготовляли страви чи печиво і так: п-ні М. Симак місила, виробляла і пекла колачі. П-і А. Пеля, починаючи від замісу, демонструвала печення маківників і медяників. Пампушки місила і смажила п-і Г. Ковальська. Рибу приготовляли: п-і Е. Пономароф — начинювану, п-і К. Гнатюк — студжену, п-і А. Щудлик — смажену.

Голубці з гречаних круп і рижу — приготовляли п-і А. Крамчинська і п-і А. Гнатів.

Пироги - вареники були зі сливок, маку і бараболь — їх приготовляли п-і: А. Гнатів і М. Комарницька.

Свіжі грибки в сосі — приготовляла п-і А. Комарницька, а п-і М. Шутяк — толочену квасолю з часником, яку вона називає "саламаха".

Компоти з сушуних овочів — варила п-і О. Гучковська.

Борщ — п-і К. Казкі, а до борщу "вушка" — приготовляла п-і П. Чепига.

Кутю що була в осередку уваги лекції, опікала, варила і приготовляла п-і М. Комарницька.

Під проводом пань Р. Шинкарук і М. Рибчинської прибрано, за традиційним звичаєм, різдвяний стіл із сіном під білою скатертю та снопом немолоченого збіжжя у кутку імітованої хати.

Приготовивши страви і печиво, учасниці лекції були запрошені до спільної вечері, яку почали молитвою.

При кінці вечері п-і Р. Блоха відчитала добре приготований реферат про українські різдвяні звичаї, в якому чітко відмітила їхній глибоко - релігійний зміст.

Стипендія ЛУКЖК Саскатунської єпархії за осяги в українській мові

Згідно з постановою минулого Єпархіяльного з'їзду ЛУКЖК, Саскачевану, в цьому році доручено стипендію за осяги в українській мові студентам 12-ої кляси гайскулу Саскачевану.

На одержання стипендії із гарними осягами після провірки іспитів подали знеки студенти таких гайскулів:

Йорктон: Мацеля Деркач (Академія Пресвятого Серця Христового); Давид Середа (Колеґія св. Йосифа); Фомлейк: Нестор Библов; Стирджес: Палет Романишин; Вакав: Рей Базовські; Н. Батлфорд: Ангеля Голота; Прінс Алберт: Арлін Оліщинські; Канора: Оксана Лазурко; Айтуна: Іван М. Іваночко.

Осягри в науці українського предмету були від 83 до 99%. Після провірки одержаних внесків Єпархіяльна управа передала цього річну нагороду - стипендію студентові Іванові М. Іваночко з Айтуни $60.00, як першу нагороду а студентці Оксані Лазурко з Канори $40.00 як другу нагороду.

Відмічуючи нагороджених за найкращі осяги, щиро ґратулюємо всім зголошеним студенткам і студентам і бажаємо їм доброї долі і успіху в їхніх дальших студіях.

Єпархіяльна управа ЛУКЖК Саскачевану

Преосвященний Кир Андрей, поруч члени вівтар ної дружини: Василь і Володимир Сабада при престолі — о. прелат І. Олійник.

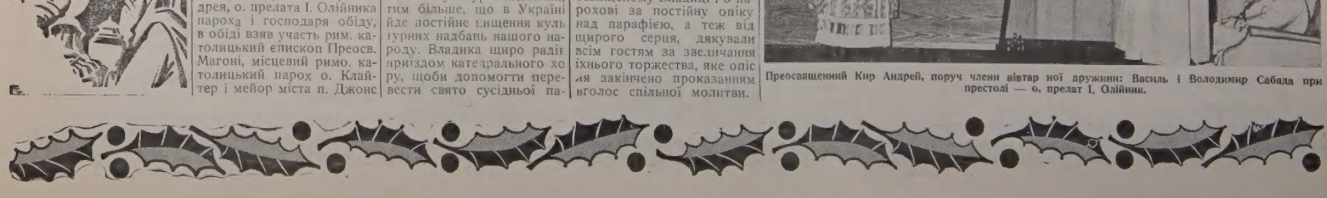

Веселих Свят!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
Dr. S. Worobetz
СПЕЦІЯЛІСТ-ХІРУРГ
533 Medical Arts Bldg.
Phone 242-6665
SASKATOON, Sask.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
Dr. M H Boykowich
Дентист Хірург
D.D.S., D.D.C.
809 Canada Bldg.
Ph.: CH 4-4774
SASKATOON, Sask.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
STEVEN'S
ALUMINUM PRODUCTS LTD.
634 - 10th St., East
ALUMINUM:
* Door *Windows
* Sealed Units * Store Fronts
For FREE Estimates
PHONE 242-7287
Gene Schumacher, mgr.
SASKATOON, Sask.

Веселих Свят і Щасливого Нового Року!
BROADWAY HEATING LTD.
19th YEAR
1918 St. George Avenue, Saskatoon
WATER HEATERS — HEATING EQUIPMENT
SHEET METAL — PLUMBING
Phone 653-0303
SASKATOON, SASK.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ХРИСТОВОГО РІЗДВА
І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
бажає
ВСІМ ПРИЯТЕЛЯМ, ЗНАКОМИМ І ПОКУПЦЯМ
Українське Підприємство - ВИСИЛКА пачок в Україну
Walter's Dry Goods
341 - 20th Street W. SASKATOON, Sask., Canada
W. Sharko, власник

Христос Раждається
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
І ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
всьому українському громадаянтсву
Саскатуну та Саскачевану.
DIAMOND
AUTO BODY & PAINT SHOP
1208 - 19 St., W., Tel.: 242-7778
SASKATOON, Sask.
Власники: Іван Дуда то Стефан Дух

BUSINESSMEN . . . REMEMBER
Turner Insurance
EMPLOYS FULL TIME
PROFESSIONAL
INSURANCE ADVISERS
WE INSURE
EVERYTHING
Turner Insurance Ltd.
Telephone 652-4030
204 Third Avenue South, SASKATOON, Sask.

РЕПОРТАЖ З ПЛАСТОВИХ ТАБОРІВ В 1969 Р.

СКЕЛЯСТІ ГОРИ

о. Володимир ІВАШКО

(Продовження ч. 4)

Іти в гори — це не лише прогулянка, це щось більше. Знаємо, що верховинці, жителі гір, не скоро привикають до життя на долах. Вони тужать за горами і назад до них повертаються. Гори — це краса природи, — це визов відважним, — це строга школа дисципліни. Гори дають нагоду змірятися своїй сили, покомати труди, здобувати намічену ціль, відчути і пережити враження перемоги.

Ще деякі завваги провідника і гурт молоді прямує до залісеного підніжжя гори. Через плечі завішена торба, пляшка на воду, а в декого і фотоапарат. У більшості в руках палиця. Йдуть рядом, що втискається в гущу лісу. Втихає розмова. Час до часу паде якесь питання. Хтось вголос зробив натяк про щось забуте в таборі. Похилі постаті поважно ставлять і рівномірні кроки. Ідуть мовчки. Чому мовчки?

Обережність і чуйність під час гірських мандрівок дуже важні, а передовсім мовчанка. На те є кілька причин. Передовсім тому, бо мандрівка в горах вимагає напруження фізичних і духових сил. Тут грають ролю: мязи ніг, легені, серце і нерви. Зробім таке порівняння. Коли хтось іде вгору по сходах, то пройти один - два поверхи, то легка річ. Ту дорогу можна відбути приспівуючи, чи посвистуючи, без більшого труду. Коли б людина в тій дорозі опинилася на 55-тому поверсі, то це рівналобся коло 500 стіп високої гори від її підніжжя. Отже не лише спів, але саме говорення спиняє віддих, а передовсім на великій височині, де воздух є рідший і груди відчувають брак повітря.

В горах часто відбуваються обвали снігу і каміння. Спочатку нас дивували "громи" серед сонячного дня. Але згодом ми мали нагоду і чути і бачити обвали тисячів тон снігу, що спричинював звук подібний до грому. Обвали снігу повстають через ділання тепла сонця і через підмивання водою ледняків. Під ледом творяться порожні печери і канали, які під тягарем леду і снігу западаються і спричинюють обвали. Снігові обвали не є дуже небезпечні, бо кожний гірський мандрівник з недовірям і обережністю ставиться до ледняків. За те камінні обвали є часті, хоч не великого розміру. Камінні обвали спричинює навіть малий камінчик, зрушений з місця звіриною, птахом чи навіть вітром. Падаючи, камінь "по дорозі" порушує інше каміння, яке летить вдолину без стриму, видаючи глухий звук. Для мандрівників являється то великою небезпекою, якщо вони вчас цього не запримітять, а радше не почують слухом. Тоді треба дуже скоро зорієнтуватися, звідки летить каміння. Ніколи не робити паніки і не втікати навмання.

Ми мали один випадок де молодий юнак, почувши осторогу, що падає камінь, наосліп відскочив на бік і, падаючи, розбив собі голову. Того зовсім не було треба, бо камінь падав далеко на боці. Переляканого юнака оглянув лікар. Заява лікаря, що не треба буде зашивати шкіру, повністю заспокоїла "пацієнта".

Дороги — стежки в горах трудні й небезпечні, місцями встелені камінням, різної величини і різного нахилення. Часто треба переступати каменюки, звалені стовбурі дерев, чи виставлені коріння. Нераз треба проходити річками, потічками, перескакуючи з каміння на каміння, які обросли мокрим слизьким мохом. Стрімкі і вузькі переходи приходиться здобувати навіть при помочі рук, а для менш відважних і вправлених вживається линв — шнурів. Про вживання линв ми мали показову лекцію. Такі терени мандрівок постійно прив'язують очі до місць, де ставиться свої кроки. Коли хочеться поглянути вперед, чи позад себе, тоді обов'язково треба пристати. На оглянення око лиці чи чогось цікавого провідник дає наказ всім задержатися.

Хочу написати про нещасливий випадок, який нам трапився в перед-останній день наших мандрівок. А сталося то підчас... спочинку. Провідник зголосив 15-хвилинний відпочинок на малій поляні. Через потічок був покладений місток з трьох грубих довгих колод, які були плоско стесані для вигідного переходу. Оба кінці колод непорушно спиралися на берегах потічка. На містку посідали юнаки і юначки, щоб спочити і набрали свіжої води до своїх пляшок. Гомін розмов, накликувань виповнив всю поляну. Нараз залунав голосний веселий сміх. Ось один з юнаків, переходячи через місток, скочив на беріг. Він захитався, смішно розвів руками і впав. На жаль, тей скок був також і нещасливим. Юнак чомусь не підводився. Всі втихли. До юнака приступив лікар, нахилився над ним і на пів голосом сказав: "Він зломив собі ногу". Не можна було знайти безпосередньої причини цього нещасливого випадку. Я переконаний, що тоді знехтоване слово пластового привіту — "Обережно". Може якраз весела розмова, сміх, безжурний настрій став причиною, що пандрівники відвернули свою увагу, думку від труднощів і небезпеклаження по горах. Хочу ще раз повторити, обережність в горах дуже важна, навіть підчас супочинку.

(далі буде)

ВІСТІ з ПРІСВИЛ, САСК.

2-го грудня в парафіяльній резиденції Прісвил відбувся черговий соціяльний вечірок на тему: "чи є чистилище?"

О. С. Юник, на основі св. Письма і людського розумування, подавав короткі вияснення на існування дочасової кари (чистилища) по смерти людини.

Вечірок протягнувся більше години, тому, що було багато запитів. Приміл.: коли чистилище буде лиш до Страшного суду, то як відпокутують часову кару ті люди, що житимуть до самого Страшного суду? — Дальше: що відпускається в відпустових молитвах? Було також кілька запитів з астрономії, про місяць та інші небесні тіла.

На всі запити давав відповіді о. парох. Відповіді були короткі і ясні.

Не тільки в Прісвил, але й по інших наших парафіях завважується, що звичайно той що найбільше потребує усвідомлення, дуже боїться прийти на такий усвідомлюючий вечірок.

Кромі соціяльних вечорів можна відмітити в нашій парафії ще інші цікаві події. Англомовний часопис "Прісвил Прогрес", вже впродовж довшого часу друкує серію дописів о. пароха з подорожі до святої Землі, які радо читають також чужонаціональні читачі, висловлюючи за них подяку о. парохові.

Ще одна вістка. В наших парафіях поволі впроваджується практику, щоб родина прощала померлого по християнськи, жертвуючи за нього свої святі Причасти. В часі двох останніх похоронів, всі віруючі члени родини, прийняли святі Тайни. Як гарно йти за порадою свого о. душпастиря.

З.Г. Прісвил.

ХРИСТОС РОДИВСЯ

(Коляда вояків УПА)

Серед недолі, на землі,
Христос родився на селі.
Христос родився, славіте
У ясельцях Дитя Святе.

Сім'я вечеря за столом, —
Порожне місце під вікном.
Христос родився, славіте
У ясельцях Дитя Святе.

Вечірня зіронька встає,
Мати вечерять подає.
Христос родився, славіте
У ясельцях Дитя Святе.

На батька зорянім чолі
Неначе хмари налягли.
Христос родився, славіте
У ясельцях Дитя Святе.

Сибір, тортури, зойки, зов,
Благання, стогін, ллється кров...
Христос родився, славіте
У ясельцях Дитя Святе.

За загратованим вікном
Співають коляди гуртом...
Христос родився, славіте
У ясельцях Дитя Святе.

Не плач, матусю, не журись, —
Ще діти вернуться колись!
Хвиля спасіння нам прийде, —
Родилось бо Дитя Святе...

6-го січня: Різдв'яна радіопередача колядок і побажань через радіовисильню СіЕфКюСі "600", від години **7-мої до 7:30 вечора,** а впівночі з тої радіовисильні Архиєрейська Служба Божа з катедрального храму св. Юрія в Саскатуні.

Веселих свят і щасливого Нового Року бажає
Gryba's Drug Store
Wm. Gryba, Pharmacist
Res. Ph. 256-3493
Prescriptions - Vet. Supplies
Drugs — Sundries
Ph. 256-3363
CUDWORTH, SASK.

Веселих Свят!
Beaver Lumber Company
Jack Booker, mgr.
STAR CITY, Sask.

OTTO JANZEN
Your WAWANESA Mutual Insurance Agent
BOX 250
STAR CITY, SASK.

Веселих Свят і Щасливого Нового Року!
LEROY AND WATSON CO-OP ASSOCIATION
LEROY, Sask. WATSON, Sask.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
JAMES EREMKO, Q.C.
BARRISTER & SOLICITOR
NIPAWIN, SASK.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
ROURKE'S SERVICE CENTRE
NIPAWIN, SASK.

Servu Store Ltd.
Веселих Свят і щасливого Нового Року!
Prop. Frank Radloff
Phone 2711 NIPAWIN, Sask.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
WELCOME CAFE
NIPAWIN, SASK.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
Harold Schultz and Staff of
SCHULTZ DEPT. STORE LTD.
NIPAWIN, SASK.

S. M. POTTS
INSURANCE AND REAL ESTATE
Phone: 862-4126
NIPAWIN, Sask.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
HAROLD'S DEPARTMENT STORE
AND STAFF
HUDSON BAY, SASK.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
NORTHERN DRY CLEANERS
& Coin Landry
Scherban John and Staff
HUDSON BAY, SASK.

SINCLAIR DRUGS LTD.
The Family Drugstore in the heart of the community
A. W. SINCLAIR — DRUGGIST
Phone 865-2663 HUDSON BAY, Sask.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
Brooks Food Market Ltd.
HUDSON BAY, SASK.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
International Paints (Canada) Ltd.
14 Industrial Drive
(on No. 6 Hwy ½ mile north of Interprovincial Steel Co.)
PHONE 543-4481
Regina, Sask.

Веселих свят і щасливого Нового Року бажає
CENTRAL RADIATOR SHOP LTD.
111 Idylwyld Dr., N.
Phone 244-5214
SASKATOON

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
FROM
BIRNEY'S HARDWARE
NORTHERN SASKATCHEWAN DISTRIBUTORS
FOR SPALDING SPORTING GOODS
315 Ave. A South Phones 242-2988, 242-3466
Saskatoon, Sask.

Parker, Quine & Co
Chartered Accountants
J.H. Parker, F.C.A. W.E. Quine C.A. A. J. Ferguson, C.A. G. Gabora, C.A. R. Ribchester, C.A. R. K. Laxdal, C.A. W. J. Parker, C.A. G N. Gress C.A.
Yorkton, Sask. — 38 Fourth Ave., Tel.: 783-8531
Esterhazy, Sask. — Bank of Montreal. Tel.: 745-3411
George Shaw, C.A.
Melville, Sask. — 155 Third Ave. Tel.: 728-5475
D. G. Gibson, C.A.
J. J. Skilnick, C.A.

САСКАЧЕВАН — SASK.

For All Your Drug Needs go to a Drug Store where Stocks are fresh and prices right.
Prescriptions given our Special Attention
YOUR DRUGGIST —
PAUL'S DRUGS LTD.
Dean Paul BS.P. Clair Paul B.S.P.
PREECEVILLE, Sask. **Phone 547-2020**

З Різдвом Христовим і Новим Роком
From the Management and Staff
YORKTON CREDIT UNION LTD.
44 - 4th Ave. N. YORKTON, Sask.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА!
INDEPENDENT AGENCIES LTD.
YORKTON, SASK.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ
YORKTON PHARMACY
GEORGE DROBOT
York City Plaza
YORKTON, SASK.

З Різдвом Христовим і Новим Роком
Austin Ingham and the Boys at
YORKTON FLYING SERVICE
YORKTON, SASK.

Веселих Свят Христового Різдва
AUTO ELECTRIC SERVICE LTD.
26-4th Avenue YORKTON, Sask.
JACK PARR, mgr.
Distributors of original equipment
Replacement Parts for Delco Remy and Presto-Lite Ignition, Generators and Alternators and Carter Zenith and Rochester Carburetors.

НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ
S. Yaremovich and Staff at
YORKTON BROADWAY AGENCIES LTD.
REAL ESTATE — RENTALS — LOANS
— ALL CLASSES OF INSURANCE —
Tower Theatre Bldg, Second Ave — Phone 783-4185
YORKTON, SASK.

BORDER AGENCIES LTD.
Joe Parent and A. A. (Red) Bourassa
REAL ESTATE — RENTAL — INSURANCE
ESTEVAN, Sask. Phone 634-2647

Humboldt Flour Mills Co. Ltd.
Grain Dealer - Flour - Feed - Seed "Prairie Rose Brand Products" — "Supreme Flour"
Phone 682-2577 Wilf Chamney, mgr.
HUMBOLDT, SASK.

Саскатун, Саск.: – похорон бл. п. Якова Душка

В неділю, 31-го серпня 1969 р. відійшов у вічність, по тяжкій та довгій недузі, на 74-тому році життя, в шпиталі св. Павла в Саскатуні, один з основників і довголітній член парафії св. Юрія, піонер бл. п. Яків Душко.

Покійний народився 1895 р. в селі Корчін, сокальського повіту в Західній Україні. Там він і виростав, а, покінчивши сільську школу став помагати родичам при господарстві. Коли з його повіту почалася масова емі-

бл. п. Яків Душко

грація, покійний 16-ть літним хлопцем, зиїхав до Канади шукати для себе кращої долі.

В 1911-го р. приїхав він до Саскатуну, де вже була його тітка Катерина Салдат і багато односельчан. Здорової будови тіла, молодий і здібний, він скоро дістав добру працю в Лайн Констракшин Ко., де працював до 1926 р. В тому році став на працю в Пул Елевейтор Ко., як супервайзор форман. В 1941 р. залишив працю і спільно з Павлом Матвійчуком і Й. Витюком відкрили "Стар Міт Маркет" — крамницю при двадцятій вулиці в Саскатуні. В 1955 р. продав свою частину спілки та перейшов на працю в Юніверситі шпиталі, де працював до 1960 р. а опісля перейшов на заслужений відпочинок.

Бл. п. Яків від прибуття до Саскатуну, разом зі своїми односельчанами, брав живу участь в організуванні парафії св. Юрія. Він став членом парафії, був членом хору, й дуже діяльний був в аматорському кружку. Хоча виїдив на працю часто поза місто, часами й на довший час, то завжди був членом цієї парафії і допомагав фінансово.

Коли засновано відділ Союзу гетманців державників, став його членом і працював у ньому довгі роки. Був ідейним свідомим українцем. Покійний, читав українську національну і релігійну пресу та книжки. В Саскатуні прожив 58 років. Був самітний. Не маючи родини, помагав радо другим і жертвував на добрі цілі.

Залишив в Україні сестру Анну Малиняк та брата Василя і дальшу родину. А тут за океаном вуйка Пилипа Салдата в Саскатуні та трьох тіточних синів — Павла - Саскатун, Івана - Вінніпег, Петра - Торонта. Тітка Катерина Салдат померла 1967 р.

Тіло покійного лежало в каплиці похоронного закладу Саскатун фюнерал гом. В середу, 3 вересня вечеров о. прелат І. Олійник і о. радник В. Івашко в катедральному храмі св. Юрія відслужили, при великій участи добрих приятелів покійного, похоронні відправи. В четвер, 4 вересня рано згадані отці душпастирі відслужили св. Літургію та похорон, знову при великій участи вірних, які прибули віддати останню прислугу свойому доброму членові парафії. Оба отці в своїх проповідях відмічували добрі прикмети покійного Якова як теж те, що впродовж 58-років покійний був примірним членом своєї церкви. О. прелат прощав покійного в англійській мові, бо було багато присутніх чужинців, які в приязні жили з покійним Яковом. В імені покійного оба отці попращали родину покійного, тут і в рідному краю. До богослужень співав п. С. Гненний.

Тіло покійного несли слідуючі: Павло Салдат, Пилип Савула, Михайло Сапіга, Іван Салдат, Іван Грева, Петро Рихва.

По закінченні похоронних богослужень в церкві довгі ряди авт процесійним порядком відпровадили тлінні останки покійного на цвинтар "Вудлон Кетолик Семетері", де, в приявності великого числа вірних, о. І. Олійник і о. В. Івашко запечатали гріб при співі "Вічная пам'ять", на чому закінчено похоронний обряд.

По повороті з цвинтаря учасники похорону зійшлися в парафіяльному домі св. Юрія на спільний поминальний обід, який приготовили членки катедрального відділу ЛУКЖК. Господарем прийняття був п. П. Колишір.

О. прелат проказав молитву, а опісля висказав подяку п. Пилипові і його синові Павлові Салдат за приготування похорону і опіку над покійним в часі слабости, а теж згадав, що з завіщанні бл. п. Якова оставлено $300.00 на катедральний храм св. Юрія в Саскатуні. По обіді п. П. Колишір згадав бл. п. Якова, як довголітнього члена піонера, добродія парафії, а теж як бувшого члена С.Г.Д., до котрого й він також належав.

П. Пилип Салдат, який займався похороном, склав подяку всім учасникам похорону за останню прислугу покійному, зокрема о. душпастирям.

З нагоди похороун передав $40.00 на українську пресу з чого призначено $30.00 на поміщення світлини покійного і преосвий фонд "Українських Вістей" п. Іван Салдат подякував всім в англійській мові за участь в похоронах його вуйка.

Піснею "Достойно єсть" і "Вічная пам'ять", закінчено похоронний обід.

За жертву щира подяка, а покійному вічна пам'ять.

Петро Колишір

ПОДЯКА

Щиру подяку складаю о. прелатові І. Олійникові і о. радникові В. Івашкові за похоронні відправи та прощальне слово, в якому було висловлене признання покійному за його ревну працю при парафії. Зокрема дякую за відвідини покійного і християнську обслугу в шпиталі де наш дорогий покійний пролежав довший час.

Щира подяка п. С. Гненному за спів під час похоронних відправ, всім тим що відвідували бл. п. Якова в шпиталі під час його недуги, за квіти, Служби Божі і участь в похоронних відправах. Щира подяка паням з ЛУКЖК катедрального відділу за приготування поминального обіду і похоронному заведенню "Саскатун фюнерал гом" за солідну і щиру обслугу.

Нехай Вас всіх Господь Бог нагородить, а від нас прийміть щиру подяку

Пилип Салдат - вуйко
Іван, Павло і Петро

ЯК ІНВАЛІДИ УГА ВЕРТАЛИСЯ ЧЕРЕЗ РІЧКУ ЗБРУЧ ДОДОМУ?

В 50-РІЧЧЯ ПОВОРОТУ ДО ГАЛИЧИНИ...

О. ЮРКЕВИЧ

Уривок споминів "За Україну, за її волю"...

При кінця квітня та в травні 1920 р. пересунулися через східні кордони Західної України польські війська в поході на Київ. (т.зв. "виправа кійовска") Польське військове командування застосувало тоді у відношенні до большевиків відому військову засаду німецького тактика ген. Клявзевіца, що "найкраща оборона перед ворогом та наступ на нього". За плечима воюючої Армії Української Народної Республіки польська армія мала більше як 10 місяців часу, добре приготовитися до такого наступу. Свій наступ приготовили поляки також політично, заключивши з урядом УНР 21 квітня того року т. зв. Варшавський договір. Армія мала вже приготовані пропагандивні кличі: "Польща від моря до моря (Польська од моржа до моржа)." Видрукувано навіть мапи такої Польщі, від Балтийського по наше Чорне море, й такі мапи навіть були надруковані на шкільних зшитках.

В тому часі не було вже на східній Україні Української Галицької Армії. Здоровіші її вояки служили в т.зв. Херсонській дивізії, але, окрім них, було ще багато залишенців, що приходили поволі до себе, після перебуття хвороби тифу. Їх обдерто з їх військових одностроїв (переважно ще з австрійської армії), а на душі вони були розчаровані й окрадені з ідеї української визвольної справи. Огірчені та виснажені, вони поволі тягнулися на захід до річки Збруча, щоб відти пробиратися до своїх домів. Та на Збручі польська прикордонна сторожа їх вилапувала й висилала до таборів полонених.

Я також належав тоді до тих залишенців. В червні того (1920) року, в дорозі додому, я добрив до Проскурова. Тимчасом польський похід на Київ не вдався. "Польща від моря до моря" тріщала таки добре. Большевики відбили польський наступ, відібрали від поляків Житомир, й то скоріше, як Київ, й Винниця вже була в большевицьких руках, лише Проскурів ще був польський. (Поляки називали його "Пласкірув", тобто плоский рів). Навіть на залічничій станції вже не було нашої назви, а на всіх залізничих вагонах уже були намальовані три букви "Р.К.Р.", тобто польські державні залізниці (польське колеє паньствове).

Я ждав на станції в Проскурові на якийсь поїзд до Кам'янця подільського й прислухувався завзятим дискусіям на тему перемальованих вагонів. Дискусія йшла про те, чи "Петлюра купив Пілсудського, чи Пілсудський Петлюру". Я в дискусію не хотів вмішуватися, щоб часом не попасти в клопіт з польськими вояками, які могли б мене легко післати до табору полонених. В Проскурові на станції, недалеко водокачки, стояв вагон нашого уряду-директорії. То дало большевикам причину в різних пісеньках клити собі з Директорії. ("Ой ти, директорія, а деж та твоя територія?" ітд).

Врешті над'їхав поїзд, що мав їхати на захід. То був санітарний поїзд нашого уряду й мав число 25. Він їхав до Кам'янця подільського. Ще в руху я причіпився до вагону й увійшов до середини. У вагоні я стрінув лікаря д-ра Костіва (імени не пам'ятаю), санітарного старшину Михайла Кушніра та поручника УГА Галяревича. З ними доїхав я санітарним поїздом до кол. тимчасової столиці Кам'яниця подільського. Я тут довго не задержувався. Випадково стрінув я на вулиці поручника УСС відомого стрілецького письменника й поета Романа Купчинського. (Я сам вступив до УСС щойно 7 листопада 1918 р., під час боїв за Львів і тоді, як і поручник Купчинський, належав до першого полку, яким командував сотник Зенон Носковський).

Поручник Купчинський сказав мені, що в Кам'янці подільськім є приблизно сотня важко покалічених наших інвалідів. Він радив мені відвідати генерала УГА Мирона Тарнавського, який в Кам'янці заховався перед поляками. Було б добре, якщо я б побачився з генералом й обговорив з ним справу переїзду тих інвалідів до Галичини.

Як я прийшов до генерала, він дуже зрадів моїми відвідинами, тимбільше що з розмови вийшло, що я походжу родом з Білого каменя. Генерал сам жив у Золочеві, при вулиці Чарнецького ч.4, отже був моїм "краяном". Він жартом говорив про білокаменецьких "палкарів" (купців), що, з палицею в руках вешталися по селах й скуповували худобу, переважно нерогату, й опісля перепродували її в Золочеві. Опісля генерал запитався мене, чи поляки часом не мають до мене якихось претенсій. Якщо ні, то він доручить мені відпровадити наших інвалідів звідси до Львова й передати їх т.зв. горожанському комітетові. Я відповів, що я увесь час був на фронті й тому не мав з поляками ніякого клопоту.

Я погодився на пропозицію генерала відставити до Львова інвалідів й другого дня я дістав список інвалідів, що мали зі мною їхати, та спеціяльну посвідку для мене, як санітарного старшини. Моя посвідка була з Міжнародного Червоного хреста, виготовлена в чотирьох мовах: французькій, німецькій, польській та українській. В посвідці було написано, що я маю відпровадити вичислених у списку інвалідів до Станиславова до т.зв. табору "Й.У.Р." — пололені, втікачі, робітники (по польськи: еньци, ухідзьци, роботніци). Не знаю чому змінено ціль мойого призначення зі Львова на Станиславів та ще й до польського табору.

За старанням Червоного Хреста мені доставлено з доколичних сіл 17 підвод, на яких мали їхати до Станиславова 96 інвалідів УГА. На одну підводу припадало по 6 інвалідів. Але показалося, що з військових магазинів можна забрати багато цінних речей і ми почали приміщувати на підводу й більше, як 6 осіб, щоб було досить місця на речі з магазинів. Я в першу чергу дбав про те, щоб вигідно примістити тих, що були 100% безпомічні. Ті, що не мали руки, чи ноги, самі приміщувалися вигідно на підводах. На дві підводи наладовано шкіру на взуття, голови до машин до шиття, кілька мішків соли, кілька в'язок твердої шкіри на підошви та ще деякі речі. Стрільці тягнули з магазинів ще й інші речі, але на підводах не було місця й їх треба було залишити. То все було майно нашої армії й я та стрільці не хотіли того залишати, щоб воно попало в руки польських чи большевицьких вояків. Вістка, що до Галичини відходить легальний транспорт, стягнула ще кілька десять блукаючих стрільців, що долучилися до нашого транспорту. Перед самим виїздом в дорогу з'явилися два польські польові жандарми (т.зв. канаркі) й наш транспорт рушив поволі в дорогу в напрямі містечка Скала по галицькім боці Збруча.

Як я під час дороги перечислив всіх членів нашої валки, то показалося, що тут було приблизно 300 осіб бо по дорозі долучилися ще деякі стрільці. Я мав на урядовій перепустці всього неповну сотку інвалідів. Але решта стрільців ішли пішком поруч возів, які їхали поволі, то я не боронив їм іти з нами. Тоді з нами міг був безпечно переїхати й сам генерал Тарнавський в перебранні й був би може оминув своєї долі. Як відомо, він опісля був арештований при переході Збруча й опинився в таборі інтернованих.

При переході через Збруч я таки мав щастя зі своїм транспортом. В селах на східному боці Збруча селяни підняли повстання проти поляків, а до того й большевики добре тиснули польську армію, яка утікала через Збруч до Польщі майже в паніці. На мості в Скалі будка прикордонників була пуста, а через міст сунули маси вояків, усяких родів зброї, змішані з підводами та артилерією. Все втікало приспішеним темпом на захід, до Галичини.

Наші стрільці, які пережили на східній Україні жахливий тиф та кінець української армії, молилися й цілували землю — дякували Богові, що врешті вернулися до своєї вужчої батьківщини.

В Скалі говорив зі мною поручник буковинець, в якого був "щасливий" постріл з російського кріса. Він називав його щасливим,

(закінчення на 22 стор.)

WRITE — GOOD LANDSCAPING . . . IS OUR BUSINESS
Prairie Nurseries Limited
ESTABLISHED 1911
Largest Nurseries in Western Canada
Trained Representatives in Larger Centres will provide Free Landscape Service
ESTEVAN, SASKATCHEWAN

Веселих свят і щасливого Нового Року
бажають
The Board of Directors, Management and Staff of
HUMBOLDT CO-OP ASS'N. LTD.
Petroleum Dept. Lumber Dept. Hardware Dept.
and ST. GREGOR BRANCH
HUMBOLDT, Saskatchewan

ВЕСЕЛИХ СВЯТ ХРИСТОВОГО РІЗДВА
ТА ВСЬОГО ДОБРА З НОВИМ РОКОМ
БАЖАЄ
Milt Baker and Staff of
BAKER'S DRUGS LTD.
Prescription Specialists
21 East Broadway, YORKTON, Sask. Ph. 783-3022

Едмонтон, Алберта

ВАСИЛЬ ЛАЩУК

(23 СЕРПНЯ 1898 — † 5 ТРАВНЯ 1969)

Ім'я Василя Лащука загально відоме українській спільноті не тільки в Вегревил, де він проживав від 1948 р. аж до своєї смерти, але й любителям української книжки в Едмонтоні, Калгарях та Ванкувері, де українські університетських бібліотек зберігається поверх однієї тисячі українських книжок, що їх він збирав запопадливо, пожертвував в ці Осередкові НТШ в Едмонтоні з метою передати їх до загального вжитку українським студентам і тим усім, які цікавляться та вивчають українську культуру. Він став добродієм-меценатом НТШ на Західну Канаду та української культури, здвигнувши собі в серцях любителів української книжки пам'ятник, міцніший від криці. Став немов зразком до наслідування в цій ділянці. Хоч самий проживав з праці рук, зайнятий як помічник у лікарні в Вегревил, проте не жалував ні гроша ні свого труду, щоб збирати українські книжки від тих українських поселенців, яких діти вже не цікавились ними. Так уратував він багато цінних видань перед їх знищенням зубом часу, а з другого боку вможливив українським науковцям у Канаді і поза Канадою користування ними. Крім книжого дару для Осередку НТШ з призначенням до бібліотек трьох університетів, дуже радо жертвував і висилав призбирані ним книжки українським ученим у Канаді, в Европі (до Риму) радіючи, мов дитина, що може допомогти в їхній науковій праці. Цю пристрасну любов до книжки завдячував душпастиреві свого родинного села Саджава в Надвірнянщині — о. Бобикевичеві.

Українська книжка розбудила в нього любов до свого народу, до України. Цю палку любов і свою відданість вияви покійний під час визвольних змагань, зголосившись добровольцем у 1918 р. до української влади. Пройшовши короткий вишкіл у Тернополі і склавши присягу українській державі, відїхав з шістьома сотнями українських жандармів до Києва, куди прийхав саме належедні проголошення акту соборности всіх українських земель на площі св. Софії — 22 січня 1919 р.

Тут довелось йому разом з ідейними, національно свідомими воїнами західно-українських земель виконувати важку, вельми відповідальну, але й одночасно дійсно почесну, бо охоронну службу державних установ в столиці України, в Києві.

Об дійсність цих вірних і здисциплінованих воїнів західно-українських земель розбивались усі підступні дії смертельного ворога України — Москви. До їх сердець та їхніх душ не мали доступу ніякі розкладові гасла комуністів. Тим цінніщою і найдійнішою частиною були вояки для уряду України в цих грізних і переломових роках 1918 і 1919, коли то червона і біла Москва повела тотальний наступ на Україну, втопивши молоду державу в огні і крові. Коли ж встоятись не було сили й уряд покинув столицю подавшись спершу до Житомира, пізніше Вінниці і вкінці Кам'янця Подільського, охоронні частини з воїнів шістьох сотень видержали на стійці аж до кінця.

З жахом та страшним обуренням згадував покійний страшну трагедію в Житомирі, де большевики розстріляли в лікарні 600 українських вояків. Переживши згодом трагічні дні в „чотирикутнику смерти", вдалось йому живим добитись до родинного села Саджава, де попав у руки польським окупантам, які побили його до безтями. Якщо не відібрали йому життя, то лишень тому, бо були певні, що вже не видужає від побоїв. Але Бог милував.

Василь Лащук одружився і включився до культурно-освітньої праці в читальні „Просвіти" та оснував т-во „Відродження", Одночасно збирав і передав до музею „Гуцульщини" в Коломиї три чумацькі вози, топорища з XII і XIII ст. та багато інших цінних пам'яток української старовини, рятуючи їх перед знищенням. Він з гордістю витягав полинялі вже сторінки „Жіночої Долі" за 1931 рік, де його діяльність збирача рідкісних пам'яток української культури та її старовини описала тепло і зі серцем голова редакторка часопису сенаторка Олена Кисілевська.

Коли ж прийшла друга світова війна, доля закинула бл. п. Василя в ході воєнних дій на Захід, як і сотні тисяч інших українських скитальців, і він в 1948 р. опинився остаточно в Канаді, між українськими поселенцями в Вегревил.

Тут не заклав рук, але продовжував далі свою улюблену працю збирача українських книжок. Товариської і веселої вдачі Василь Лащук заприязнився швидко з свідомими українськими діячами в Вегревил, а між ними з родинами Дмитра та Івана Кубраків. У гостинній хаті п-ва Д. Кубраків, де бував радо гостем, познайомився з тодішнім секретарем Осередку НТШ в Едмонтоні мгром О. Масляником і йому згодом передав свій книжий дар для НТШ до бібліотек трьох згаданих університетів. Таким чином він підтвердив відому істину, що меценатом, добродієм української культури може стати кожна українська людина доброї волі, в грудях якої палає палка любов до свого народу, до України.

Цю корисну і вельми цінну працю збирача українських книжок перервала нагла смерть бл. п. Василя 5 травня 1969 р. Розшуки влади за найближчою рідною виявили, що з трагічної родини Лащуків проживав в Австралії Михайло Лащук, син Олекси, а в Канаді, крім приятелів і знайомих, немає нікого з найближчих. Тому й похоронні Богослуження та сам похорон припізнились майже на два тижні, бо бл. п. Василь Лащук помер безгрішним мов, відомий з притчі, Лазар.

Панахиду з парастасом у каплиці похоронного заведення „Парк Меморіял" у Вегревил відслужив о. И. Кончак ЧСВВ, при вщерть заповненій вірними каплиці. Він теж попрощав покійного коротким словом. У панахиді з парастасом взяли участь від Осередку НТШ на Західну Канаду в.о. голова інж. В. Кунда, мгр О. Масляник та М. Хом'як і приятель з Едмонтону Д. Кубрак.

Прощальним словом від Осередку НТШ прощав покійного М. Хом'як підкреслив неоцінену заслугу покійного як добродія-мецената НТШ та українських студентів і науковців.

У вівторок 20 травня відслужив о. И. Кончак ЧСВВ теж Службу Божу з панахидою і тіло покійного спочило на місцевому цвинтарі в Вегревил. Над могилою попрощав покійного о. М. Крищук з УГПЦ від комбатантів, бо бл. Василь Лащук був членом канадських ветеранів „Ліджен". Хай канадська земля буде йому легкою, а пам'ять його, як збирача предметів української старовини та української книжки зберігається від роду в рід. В.И.П.

ПОДЯКА

Управа Осередку НТШ на Західну Канаду в Едмонтоні складає сердечну подяку о. И. Кончакові ЧСВВ за відслуження похоронних Богослужень і похорон та прощальне слово, о. М. Крищукові з УГПЦ за прощальне слово від ветеранів, п-ву Д. та І. Кубракам за дружню допомогу, всім членові рідні, бл. п. В. Лащукові за ввесь час його побуту в Вегревил та допомогу в похоронах, приятелям покійного: Я. Торусові та В. Андрушкові, обом з Бруклина в Ню Йорку, за датки по 5 ам. дол. на Осередок НТШ з нагоди похорону покійного, добродія мецената НТШ на Західну Канаду. Всім їм і всім тим, які дарували книжки бл. п. Василеві Лащукові або допомагали йому чимнебудь в його жертвенній праці нехай Всевишній нагородить сторицею, а душу покійного поселить там, де нема жалю ні зітхань тільки життя безконечне.

За управу Осередку НТШ інж. В. Кунда, в.о. голови і М. Хом'як, писар.

ЯК ІНВАЛІДИ УГА ВЕРТАЛИСЯ ЧЕРЕЗ РІЧКУ ЗБРУЧ ДОДОМУ?

(закінчення з 21 стор.)

бо не зачіпив серця. Він мусів мати дуже немилі спомини зі східної України, бо дуже нарікав на східних українців, що "хотіли нами будувати велику Україну, ще й Київ здобувати, а самі воювати не хотіли".

Я мав у Скалі звільнити підводи й відіслати їх назад до їхніх сіл. Але в такій суматосі, як була в Скалі, де польська армія в паніці тікала на захід, годі було й думати про те, щоб позбуватися підвод. Тому ми поїхали дальше й доїхали пізно вечером до якогось містечка (може Борщів — не тямлю), де вже можна було дістатися до залізничого поїзду. По цьому боці Збруча моя валка дуже змаліла, бо майже всі здорові стрільці позникали, кожний попрямував до своєї хати. Решта валки, тобто самі інваліди заночували в містечку.

Другого дня я пішов до старости з проханням дати нам кілька вагонів для переїзду до Станиславова. Староста прийняв мене дуже чемно, навіть не накидався на мене, зате що я говорив по українськи. Розпитував багато про порядки під большевиками тощо. Староста був одягнений в дуже гарний одяг й запитався мене, чи, якщо прийшли большевики до Галичини, він міг би й дальше ходити так порядно одягнений. Я відповів, що ні, бо тоді большевики всіх добре одягнених брали за "буржуїв" й арештували, якщо не розстрілювали з місця. Він два рази телефонував на залізничу станцію за вагонами, але оба рази дістав відмовну відповідь. Тоді він порадив мені поїхати тими самими підводами, що ми на них приїхали з Кам'янця подільського, до Чорткова й там зголоситися на залізничій станції. Не було іншої ради.

Я заповів виїзд до Чорткова на другий день. То була неділя й в церкві правилося богослуження, а наші підводи збиралися біля церкви. Тут появився якийсь дезертир з польської армії й оповідав, які страхіття переживали польські вояки на східній Україні та, що там дуже багато селян, які знущалися над польськими вояками. Наші інваліди слухали його й підсміхалися, бо він таки здорово брехав, щоб оправдати свою втечу з війська.

Ми пустилися в дорогу до Чорткова. Нас і дальше супроводили два польські військові жандарми. В Чорткові наші українці пізнали скоро, що це українські інваліди, обступили нас й почали розпитувати про своїх рідних та знйомих.

На станції я зголосився до польського дижурного старшини й показав свою виказку Червоного Хреста. Нам призначено три криті товарові вагони й ми почали відразу приміщувати в вагонах майно та інвалідів. Підводи я відіслав назад до їхніх сіл. Вони були заплачені ще перед виїздом з Кам'янця міжнародним Червоним Хрестом. Наші вагони дочіпляно до особового поїзду й ми вирушили в напрямі Станиславова. По дорозі мене дивувала свідомість нашої доростаючої молоді. На одній станції молода селянська дівчина продавала суниці в дерев'яних коробках. Один з наших інвалідів хотів купити коробку суниць. Але дівчина ніяк не хотіла брати грошей: "Я не хочу від вас грошей, я також українка". І не взяла, хоч стрілець силою хотів їй впхати гроші.

В Станиславові зникли польські жандарми, а ми стали радитися, що робити з привезеними речами. Рішили продати своїм. Від одного залізничого робітника українця я довідався, що на станції є крамниця українських залізничників ("консум"). Ми найняли якусь жидівську підводу й перевезли те майно до недалекого будинку крамниці. Продали ми ті всі речі за смішну ціну — 5,000 польських марок (тоді коштував один американський доляр 70 польських марок), але ми воліли продати наше державне майно за безцін своїм, як його мала забрати польська влада. З одержаних грошей я виплатив інвалідам допомоги — по 200, по 100 та по 40 марок, залежно від їх каліцтва та дав дещо тим, що мені помагали в дорозі. Зголосилися були відтак до мене ще й деякі старшини й хотіли допомоги, але грошей не стало й я їм не дав. Інваліди були перші. Собі я залишив був усего 500 марок, бо не знав, що мене жде дальше.

Сейчас після приїзду до Станиславова я пішов був до канцелярії табору для полонених, втікачів та робітників й передав список інвалідів та мою виказку Червоного Хреста. Той польський табір мав свій барак поруч залізничої станції й тут відразу наказано інвалідам купатися та стригтися. Що з інвалідами сталося дальше, не знаю, бо я мусів утікати. Якийсь польський старшина побачив через вікно, як ми зладовували речі з підводи й передавали до крамниці залізничників. Він скоро зателефонував до табору й там почали шукати за командантом транспорту інвалідів. Мені наші інваліди то переказали й заговорили стійкових коло бараку, а я непомітно просунувся попри них і пішов до міста. Я відтак довідався від наших інвалідів, що поляки таки добре за мною шукали. Якщо б були знайшли, то, здається, що мечі були би не обійшлося дуже легко...

Так я закінчив перевіз наших інвалідів із східної України до Галичини. На жаль, я не мав змоги відтак стрінутися з генералом М. Тарнавським та здати йому звіт із виконаного доручення.

Про дальшу долю наших інвалідів у Польщі нема що писати. Всі про те знають. Польща не давала їм ніякої допомоги, а опікувалося ними українське громадянство в Галичині, а гроші на допомогу складали також українці з Канади через тутешні стрілецькі гуртки...

Небагато мабуть з того транспорту інвалідів залишилося в живих. Нехай мій спомин буде бодай маленькою згадкою про один епізод іхньої воєнної мандрівки, яку вони відбували до своїх хат після програної нашої визвольної війни.

Едмонтон, 9 грудня 1969

Нові священики в Арґентині

Новий священик — о. Михайло Грималк, який нещодавно прийняв свячення з рук єпископа Андрія Сапеляка, 1 січня правив у церкві Св. Покрови в Буенос-Айресі першу врочисту Літургію.

Отець Грималк, 25 років, уроженець Буенос - Айресу, призначений на душпастиря Саранди — передмістя Буенос-Айресу.

* * *

Салезіянин о. Данило Новак, народжений 1929 р. в Югославії, прибув на душпастирську працю до Арґентини. Він декілька років був учителем в українській малій духовній семінарії в Римі.

* * *

До Арґентини незабаром приїде о. Людовик Глинка, францисканин українського обряду, який тепер закінчує студії в Римі.

На священика висвятив його Блаженніший Йосиф у соборі Святої Софії в Римі.

Отець Глинка родом з арґентинської провінції Місіонес.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА!
FOR EXPERT TIRE SERVICE SEE GOODYEAR
NORTHERN TIRE & BATTERY LTD.
23-4212 — PHONES — 763-2648
We do all types of tire repair, retread and vulcanizing
Call in ask about our farm tire service.
WAKAW, Sask. PRINCE ALBERT, Sask.

LOCKHART TRAVEL AGENCY
for all travel arrangements contact
LOCKHART TRAVEL
C. Derow, Mgr.
Box 778 - Phone 563-5545
Res. 563-5798
CANORA, SASK.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
The Management and Staff
McCauley Agency Ltd.
453 Main North
Phone 692-8821
MOOSE JAW, SASK.

Христос Раждається!
SWING INN
from the management and staff
The Chicken Place
MOOSE JAW, SASK.

Христос раждається
Maple Leaf Bakery
424 Fourth Ave. S. W.
Phone 692-8551
MOOSE JAW, SASK.

З Різдвом Христовим і Новим Роком
WILLARD HOTEL
445 Home West — Phone 692-5729
MOOSE JAW SASK.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ
KLEIN'S PAINT CENTRE
754 Main St. N., Moose Jaw, Phone 693-2822
AND
THOMSON'S FRAMING AND GIFT CENTRE
MOOSE JAW, PHONE 692-6154 SASK.

Христос раждається!
Vera, Ron, Harry, Baldy and Shorty
VERA'S ROYALITE SERVICE
430 Caribou West MOOSE JAW, Sask.

GIBNEY'S Funeral Homes
CANORA, Sask. NORQUAY, Sask.
PHONE: Canora — 563-5655 — 563-5656

Веселих свят і щасливого Нового Року бажає
May Foods Ltd.
1034 - 102nd Street
Phone 445-3784
NORTH BATTLEFORD, SASK.

Христос Раждається!
Asmussen's Jewellers
1140 - 101st Street
NORTH BATTLEFORD, SASK.

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!
бажає
Windsor Hotel and Grill
Proprietors —
Mr. & Mrs. Peter J. Semko
107 - 22nd St. W. Ph. 937-2361
BATTLEFORD, SASK.

Христос Раждається!
Standard Mineral Water Works Ltd.
1371 - 103rd St. Ph. 445-2404
NORTH BATTLEFORD, SASK.
Authorized bottler of:
Coca-Cola, Sprite, Fanta, Tab & Fresca under contract with Coca-Cola Ltd.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
бажає
Milbanks Flowers Ltd.
1111 - 100th St. 445-4444
North Battleford, Sask.

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!
Winder's Storage & Distributors
Dennis, Martha May, Bill Cooper, Charlie, Leo, Bill Elias, Harry and Lloyd
NORTH BATTLEFORD, SASK.

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!
Paul's Office Equipment Ltd.
1042 - 101st Street 445-2482
NORTH BATTLEFORD, SASK.

Веселих Свят і Щасливого Нового Року!
From the Board of Directors, Management & Staff
The Battlefords Credit Union Ltd.
Phone 445-8104
12 Ave. & 102nd St. NORTH BATTLEFORD, Sask.

САСКАЧЕВАН — SASK.

The Friendly Store
EATONIA SASK.,

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ
THE MONTMARTRE CO-OP ASSOC.
Limited
Groceries, Dry Goods, Lumber, Feeds
Service Station and Bulk Petroleum Products
MONTMARTRE, SASK. (Branch at Glenavon)

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
GAY C. ROBERTSON
"YOUR INCOME TAX MAN"
Business — Farmers — Audits
422 Second Street Phone 842-3345
WEYBURN, Sask.
"There is NO substitute for experience"

Williams Lumber & Fuel Ltd.
Lumber - Builder's Supplies - Monamel Paints - Stanley Tools
Hardware — Farm and Industrial Steel and Frame Buildings
Wil-O-Dale Manufactured Homes.
Your Complete Farm and Home Building Centre
MELVILLE, SASK.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
PORCUPINE MEDICAL CLINIC
PORCUPINE PLAIN, SASK.

Веселих Свят і Щасливого Нового Року!
PARKLAND CO-OP ASSOCIATION
PORCUPINE PLAIN, Saskatchewan

TRAWIN SEEDS
Registered and Elite Seed Growers
Phone 752-4060 MELFORT, Sask.
SEEDS OUR GAME — QUALITY OUR AIM

Misskey's Tire & Battery Ltd.
Goodyear Tire Headquarters in Melfort
Wheel Alignment & Balancing
Vulcanizing, Battery Repairs, new and used Tires all sizes.
Complete Tractor Tire Service.
Phone 752-2260 MELFORT, Sask.

Foam Lake Credit Union Ltd.
SAFETY DEPOSIT BOXES — MONEY ORDERS
TRAVELLERS CHEQUES — INSURED LOANS & SAVINGS
FOAM LAKE, Sask. Ph. 272-3344

НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ
Management and Staff
O.K. ECONOMY
WYNYARD, SASK.

Walter Paulson, B.A., LL.B.
BARRISTER, SOLICITOR, AND NOTARY PUBLIC
FOAM LAKE, SASK.
Drawer 280
Phone 272-3313
WYNYARD, SASK.
Drawer 460
Phone 554-2134

SALES - SERVICE
RENTALS FOR
"Olivetti - Underwood" typewriters and office machines
NORTHERN SASKATCHEWAN'S LARGEST
UNITED OFFICE MACHINES LTD.
763-3811 700 Central
Prince Albert, Sask.

MacKenzie Funeral Home
W. T. Beaton H. J. Jordan
130 - 9th St. E. Ph. 763-8488
Prince Albert, Sask.

DR. E. J. GAUDET
210 MITCHELL BLDG.
PRINCE ALBERT, SASK.

Build your fences for the FUTURE — BUY NWP pressure treated posts and poles for your protection — They will last 40 years or longer in the ground.
We Welcome Enquiries
Northern Wood Preservers (Sask.) Ltd.
PRINCE ALBERT, SASK.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ
SHINS BARBER SHOP
Alex Martyniuk, Prop.
57 - 13th Street East PRINCE ALBERT, Sask.

МОТРЯ

Історична повість (126)

БОГДАНА ЛЕПКОГО

Паня зацитькує його, радить втікати, бо козак йде: «Цо ти едукована кобіто мувіш? / Як Бога кохам, / Я сам тшидзесце козакуф забіє».

А між тим за сценою чути спів: «Та не буде лучше, / Та не буде краще, / Як у нас на Украйні».

Шляхтич зривається і втікає. Входить на сцену козак-запорожець. Він високий, широкоплечий, в червоних, як море широких шараварах і в синім жупані.

— Аа, панове, яка сила в мене була за молодих літ, тепер не те. Де-де-де!

«Коли траплялось кому у степах бувати, / То той може прізвище моє угадати. / А в мене імя не одно, а єсть їх до ката, / Так зовуть, як набіжить на якого свата. / Жид з біди за рідного батька почитає, / Милостивим добродієм ляхва називає, / А ти, як хоч назови, на все позволяю, / Аби лиш не назвав крамарем, — за те то полаю».

— Бачиш, Андрію, і тут політична алюзія.

— Ціла поява запорожця, на мій погляд, дядьку, носить політичний характер.

— По зовнішньому вигляді видно, що симпатії молоді по його боці.

— Але тільки назверх. Зі слів і вчинків щось друге виходить.

— Що саме?

— А ось те сумовите ,колись'. Колись запорожець силу мав. Тепер він останки тієї сили розтрачує на марну лайку та на бійку з ким попало, направо й наліво, зі шляхтою, з жидами, навіть з уніятськими попами. Ось, бачите, як він їх лає і вбиває, замість вести плянову боротьбу за ширшу загальну справу.

«Правда, як кінь в степній волі, / То так козак не без долі, / Куди хоче, туди скаче, / За козаком ніхто не заплаче».

— Твоя правда, Андрію, ,куди хоче, туди скаче', краще не можна схарактеризувати нинішнього запорозького завзяття.

Мотря слухала розмови гетьмана з Войнаровським і сумними очима дивилася на гарну постать запорожця і на пусті його вчинки. Показати б їм цей вертеп, може б побачили себе, як у кривому дзеркалі.

Ще кілька сценок з дядьком Климом, з дячком бакаларем і зі свинею. Дядько Клим рішається свиню дякові на школу дать, бо вона вже давно хотіла іздихать.

Гетьман сміється: — Це ж знаменито. Сатира на нашу прихильність до освіти.

А дяк ще й дякує: «Ми вашу обречену жертву, / Хотя живу, хотя мертву, / Со благодарностію пріемлем».

В тій подяці верх іронії. Глядачі сміються, аж за боки беруться.

А дядько Клим обертається до публіки й говорить: «Правда, панове, єсть за що і дякувать. Свиня, хоч куди свиня, — ребра так і світяться! Має дурно здихати, краще дякові за науку сина віддати».

* * *

Свічечки в церковних вікнах гаснуть, двері замикаються, вже тільки золочені бані блищаться і хрест на церкві горить.

Вертепна вистава скінчилася. За вертепом збираються бурсаки, чути як «реєнт» роздає голоси і по гетьманських сінях лунає старосвітська колядка:

«Що в пана Івана по його двору — святий вечір! / Сам Господь ходить з трьома святими, / З трьома святими із янголами. / Що перший янгол у Бога просить: / Ой пошли, Боже, пану Івану, / Пану Івану у полі долю: / У полю долю — густеє жито, / Густеє жито, частії снопи!» / А другий янгол у Бога просить: / «Ой пошли, Боже, пану Івану, / Пану Івану в пасіці долю: / Тисячу роїв, сто бочок меду, / Сто бочок меду, сто пудів воску!» / А третій янгол у Бога просить: / «Ой пошли, Боже, сьому хазяйну у дому долю: / У щастю жити, Бога хвалити, / Слави добути, щасливим бути, святий вечір!»

Гетьман киває головою, дякує за колядку. Так ось колядники побачили за його спиною гарну панночку. Не знають, хто вона, мабуть гетьманова своячка, треба ж і їй честь віддати.

«Та жала панна шовкову траву, / Ой рано! / Ой рано-рано зійшло сонечко / Кохано!»

І загубила вона золотий перстень і просить косарів, щоб його шукали. Першому буде шовкова трава, другому буде золотий перстень, третьому буде сама молода, сама молода, так, як ягода.

— От і шукати варта, — жартує гетьман. Мотря посувається з кріслом за одвірок, щоб її не бачили. Перед гетьмана виступає наймолодший бурсак, ще дитина. Гарненький, сміливенький, мабуть його ціла бурса любить. Поправив ковнір, відкашельнув, рецитує:

«Ось юж і я студентик маленький, / До науки пильненький, / З новиною ся ставлю, / Вашмосці не забавлю, / Бо давно ся готовал / Аби з вами розмовлял, / Только слухайте пильно, / Повім вам неомильно: / Христос ся нині народил, / І всіх вас увеселил. Тоє от мене приймайте, / А мені коляду давайте».

Кланяється головою, як той коник-табунець на свіжій траві. Хлопчик усіх до себе відразу прихилив. Гетьман добув гаманець і дає коляду, тітка Лідія хлопчика в голову цілує.

— Такий маленький, і не в батьків нині, так далеко їхав, щоб нам ,повінчувати', добре, що не заков'яз по дорозі.

— У мене батьків нема, я сирота, милосте ваша.

Тітка Лідія бере хлопця за руку й веде туди, де наготовлені святочні дарунки. І других бурсаків кличе. Переходять попри гетьмана, кланяючися йому в пояс.

Дворові люди розходяться, замикаються двері від бокових покоїв, сіни пустіють. Тільки в свічниках догоряють свічки з ярого воску, кидаючи останні свої блиски на золочені куполи церкви-вертепу. З одної віск скапує на старий килим. Войнаровський устає і гасить її.

— Фініта ля коммедія, — каже гетьман до Мотрі.

— Перед хвилиною блеск, гамір, сміх, а тепер світло гасне, театр пустіє, пітьма огортає його. Актори лежать у скриньці, дожидаючи другого святого вечора: Ірод коло Рахилі, пастухи на трьох царях із востока, чорт біля янгола небесного.

— Як у життю, — повторяє гетьман. — А нам здається, що наш вертеп вічний.

— Нема нічого вічного на світі.

— А слава?

* * *

Гетьман подає руку Мотрі. Йдуть до того покою, де їли святу вечерю. Тут уже прибрано. Тільки срібні підноси з овочами й цукрами стоять і кутя у великій срібній мисці. Останки страв у кришталевих тарілках біля коминка покладено.

Це тітка Лідія для духів наготовила. Може прийдуть.

Гетьман думає, котрі. Багато їх, багато! Заповнили б увесь двір. Добре, що чоловік не бачить, добре, що між цим і другим світом покладена незрима стіна. Незрима для наших смертельних очий...

Мотря відчуває гетьманові думки. Лиш відчуває, бо в неї другі на гадці. Її совість чиста. Ніякої душі на тую совість не взяла.

— Не знати, Мотре, чи колись наготовить хтось і для мене страву, чи пом'яне хто душу Івана Степановича?

— Що ви це такими питаннями турбуєтеся, Іване Степановичу! Не пора. Нині родиться Христос, славім його.

— Мати стара, тітка Лідія теж у літах, дітей мені Господь не дав, один Войнаровський може пом'яне мене.

— А народ?

— Народ, Мотре, стихія, — все одно, що степ і що море. Шумить! У кожного свої турботи, в народі свої. Живий живе гадає. Поки живеш, шанують тебе, бо ти цей вітер, що над степом віє, для кого, може, ти й сонце, в котрого теплім промінню він росте і розвивається. А помреш, все одно, що сонце зайде і що вітер на хвилину ущухне. Підіжди, другий повіє і завтра знову зробиться день. Почнеться нова праця і нові турботи. За ними і забудуть про тебе, може, й проклинатимуть, хто вгадає?... Дітей не дав мені Господь. От що! Коли б так син, та ще годящий, от і жив би я в ньому.

— А я ж для вас ніщо?

Гетьман підводить на Мотрю свої дивні очі.

— Для мене, Мотре, ти все. Ціла моя надія, сонце моє, — і бере її за руку.

Мотря не бороняться. Вона рада бути для нього всім. Рада з'єднати свою долю з його, працювати спільно, щоб народ не забув про нього. Каже це йому.

— Може, ти й вимовиш у щасливу годину, нині ж святий вечір. Я більше нічого не хочу. Люблю тебе, а в тобі все, що гарне пережив на світі, усе, чим пишається наша земля, усе добре, що скривається в українській вдачі.

— Люблю у тобі велич минувшини нашої і будучі гордощі наші, здійснення їх у тобі бачу.

— Мотре, сонце моє!

— Пане мій!...

І двом душам сон один приснився.

* * *

— На друге Різдво, дасть Бог, ти дружиною моєю станеш. Вберу тебе, як ніхто й ніколи не вбирався, бо й краси такої на світі не було. Обжемчужу тебе, осяю...

— Славою своєю, Іване.

— Тобі її не треба. Ти сама славною станеш. Гетьманші такої вродою, умом, і серцем пишної, ще не було. І зберуться старшини мої на Різдво, на старшинську раду, а ти гостити їх будеш солодким вином і ще солодшими з уст своїх словами. І завидувати стануть генеральні старшини свому гетьманові старому не багатств, не святого Андрея, не булави, нічого, лише дружини кращої над усе. ,Ось яке добро післав йому Господь на старі літа'. І прийде такий день, коли я, дивлячись на твою пишну вроду, на твій ум, і на твоє про все піклування, возрадуюся серцем своїм і скажу: «Нині отпущаєши, владико, раба твоєго со миром».

Він пригорнув її до грудей, а вона очима повними безмежної віри і великої надії дивилася в його темні, глибокі зінниці. Потапала в них.

— Це буде колись, а нині мені до церкви пора. Вже коні перед ґанком чекають. Прощай!

Мотря хотіла їхати разом. Та гетьман не згодився. Раз, що по недузі, а друге, пощо дразнити людей.

— Я про людей не дбаю, коли ти мій!

— І мені вони, як п'яте колесо в возі, — коли б я гетьманом не був. А так, — мусиш вважати, не ради себе, а ради булави тієї, на яку всякий як не задрим, так цікавим оком зазирає. Приватному чоловікові все на світі вільно, що він тільки добути і силою своєю обстояти може, гетьманові ні. Прощай тоді, до різдвяного ранку.

«ЯК ВОНО СКІНЧИТЬСЯ?»

Поїхав...

Тітка Лідія теж і Войнаровський. Навіть з прислуги мало хто лишився; двір опустів.

Мотря осталася з думками. Відганяла їх від себе, так вони йти не хотіли. Настирливі думки. Особливо одна: «як воно скінчиться?» Тая все над Мотрею літала, як серед літньої ночі докучлива комаха. Відженеш її від правого уха, а за хвилину вона тобі до лівого бренить: «чи спиш?»

Мотря розглядала образи по стінах, — портрети невідомих їй людей. Вони теж ніби прибралися на свята, очищено їх із пилу, і відсвіжено рами. Горді такі. Мужчини з чубами, при шаблях, жінки в корабликах, з молитовниками в руці. Одна ромен тримає. Мабуть, питалася: «любить, не любить?» і обривала цвітові платочки. Аж спинилася нараз, боячись дізнатися правди. «Рвати, чи перестати?»

Так її і намалював маляр. Портрети старі, їм може більше сотні літ, а питання вічно молоде: «любить, чи не любить?»

І — «як воно скінчиться?»...

ВЕСЕЛИХ СВЯТ!
ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
HAROLD DOBROWOLSKY
GENERAL MERCHANT
Groceries — Dry Goods — Hardware
GRONLID, SASK.

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ І НОВИМ РОКОМ
SUPERIOR DEPT. STORE
S.T.C. Bus Depot — WILF VELLACOTT
WADENA, SASKATCHEWAN

Веселих Свят і Щасливого Нового Року!
JOHN'S SHOE STORE
JOHN and MARY ZAMULINSKI
SHELLBROOK, SASK.

HARRY MUZYKA
ITUNA, SASK. SHOP AT MUZYKA'S I.G.A. SUPER MARKET Phone 795-2552
YORKTON, SASK. SHOP AT LOCO MART Food Warehouse

T & T AGENCIES LTD.
TRAVEL AGENTS — LICENCE ISSUERS
KINDERSLEY, SASKATCHEWAN
111 - 1st Avenue E. Phone 463-2213

MACLEOD'S STORE
JOHN and PAULA MUDRY
Delores Janzen Maurice Plamondon
Shirley McRae Donna Wilderman
WATROUS, SASKATCHEWAN

Веселих Свят і Щасливого Нового Року!
B & B SERVICE
Bruce McKeen and Blake Campbell
SPEERS, SASK.

Funeral Flowers
Well arranged and promptly delivered - Charge accounts invited.
Rand's Flower Shop
515 Ouellette Ave. CL 3-4333
after hours Ph. WH 8-0609
WINDSOR, Ontario

Веселих Свят і Щасливого Нового Року!
TOWN & COUNTRY MEATS
ґ. ДРОБНИ, власник
887-889 Queen St. West — Tel. 368-5338
TORONTO, ONT.

ST. PAUL DENTAL OFFICE
DR. L. G. MANDIN — DR. D. N. LAWTON
Open 5 Days a Week
Phone 645-3942
ST. PAUL, ALTA.

Веселих свят і щасливого Нового Року!
HOUSE OF WONG
HOLIDAY HOURS — Dec. 24th (Christmas Eve) 4 p.m. to 2 a.m.
Christmas Day — Closed. Boxing Day 4 p.m. to 2 a.m.
Special Chinese Food Dinners
Can be arranged for small or large Parties.
— FREE DELIVERY —
254 13th Street North — Phone 327-0844
LETHBRIDGE, ALBERTA

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО
та ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
Package Express & Travel Agency
11339 Jos. Campau Ave. — Tel. 365-6740
DETROIT 12, MICH.
Радісних Свят Різдва Христового
та Щасливого Нового Року
пересилає
УКРАЇНСЬКЕ ВИСИЛКОВЕ БЮРО
під кер. БОГДАНА УХАЧА
• пересилає ЛІЦЕНЗІЙОВАНІ ПОСИЛКИ в УКРАЇНУ і СССР
• На складі ВЕЛИКИЙ вибір товару
Повна ґарантія — Скора достава — Кредит

ЛИСТИ ЧИТАЧІВ

Вміймо бути вдячні

Живемо в Канаді, як одна з етнічних гурп: українці Канади. Переживаємо тут різні зміни нашого буття національного, релігійного, економічного, культурного. Де в чому є поступ, де в чому — відхилення.

Мав я розмову з одним студентом університету. Той обстоював англійську мову для нашої молоді, бо молодь не розуміє вже української. Кажу йому: молодь повинна вчитися української мови, а він мені каже: тут Канада і треба знати англійську мову. Кажу йому: не переч, що її треба знати; але ви належите до української етнічної групи, то повинні знати також українську мову. А він мені відповідає: я канадець. В його словах було чути відразу до українства. На жаль, і таких студентів масмо.

Це якась душевна слабість нашого покоління, що воліє себе ховали в чужих родом, і йому здається, неначе цим будує Канаду, вирікаючися свого. Якби я молоді, про яку пишу, було почуття приналежности до української етнічної групи, тоді не було б домагань за англійську мову в нашій Церкві, бо розуміли б , що в нас в церквах має бути українська мова, а ті, що не знають, доучаться, щоб мова з церкви не вийшла. Молодь повинна розуміти, що українська мова в Канаді — це також «канадський факт» і дорібок Канади.

Культурні люди не нищать, а стараються зберегти те, що народи створили. Українська етнічна група є складовою частиною Канади. Це не значить, що вона має бути складовою частиною ще іншої етнічної групи, яка через мову може її поглинути.

Розбудім у нашої молоді почуття приналежности до української етнічної групи, яка творить мозаїку Канади, як складова її частина. Це була б чорна невдяка нашим піонерам, коли надбання наших піонерів уживаються проти української етнічної групи на її знищення.

Деякі одиниці осуджують український патріотизм, мовляв, т.зв. новоприбулі «люблять Україну більше, ніж Бога, і далеко з цим не зайдуть». Не «новоприбулі», а найбільший християнський філософ св. Тома Аквінський говорить про обов'язок патріотизму. Любови до Бога не можна відлучати від любови до ближнього, тим більше до народу.

Коли хочемо бути щирими християнами, не можемо бути шкідниками власному народові.

Покажім, що вміємо бути вдячні нашим дідам-піонерам. Виявім свою любов до Бога, люблячи свій народ і працюючи для його добра. Уроженці Канади, покажіть любов до Бога практично, своєю любов'ю до своїх братів по крові на радість нашим предкам у небі, що не відрікаємося їхнього роду, а хочемо жити як українці Канади з роду в рід.

о. Н. Кончак ЧСВВ
Мондер, Алта

ЗМІНА АДРЕСИ
10 ЦЕНТІВ
Коли змінюєте місце свого перебування, виповніть цю картку, вирвіть та негайно перешліть на адресу Адміністрації "У.В.":
UKRAINIAN NEWS, 10967 - 97 St., Edmonton 17, Alta
Ім'я і
стара адреса: .....
.....
Ім'я і
нова адреса: .....
.....
(Адресу писати по-англійськи)

У Києві судять «сіоніста»

Київський обласний суд судив жида Бориса Кочубиєвського за його критичні уваги про становище жидів у СССР. Прокурор, не зважаючи на протести підсудного, звав його «сіоністом».

Російська «Хроніка поточних подій» подала деякі уривки з процесу. Український переклад уміщений у моонтенському «Українському самостійникові».

* * *

Прокурор: Ви знаєте, з ким ми воювали?

Кочубиєвський: З фашизмом.

П.: А за що ми воювали? За свободу?

К.: Так.

П.: Ми перемогли?

К.: Так.

П.: Ось бачите: значить, є в нас свобода.

* * *

П.: Я знаю, ви будете твердити, що в нас антисемітизм, у зв'язку з тим, що в Україні є 800,000 жидів, а нема жидівських шкіл, газет, театрів.

К.: Так, і це також.

П.: Але ж ви знаєте, що вони не живуть тут разом, а розосереджені.

К.: А от у Канаді менша кількість українців має свої газети, школи, театри.

П.: Ну, що ж ви порівнюєте? Адже вони живуть у буржуазній державі, їм там треба добиватися свободи.

Канадець — нунцій в Африці

Канадський священик о. Вільям Керю, 47 років, призначений на папського нунція в східноафриканській державі Руанда. Він буде висвячений на спископа.

Отець Керю, родом із Ст. Джон'с у Ньюфавиленді, 16 років був службовцем ватиканського державного секретаріяту.

Двомовний катехизм

В Арґентині вийшов з друку двомовний, українсько-еспанський катехизм «Світанок християнського життя».

Книжечка виясняє основні правди віри, а також інформує про Східні Церкви, про патріярший устрій, про юридичну приналежність до обряду.

Катехизм появився за благословенням спископа Андрія Сапеляка.

ПИСАВ Я ВІРШІ...

Писав я вірші
Не для слави
За славою
Не гнав ніколи
Я вийшов
В світ
З великим серцем
З простої, хлопської
Твердої школи.
У своїх віршах
Співав про долю
Мого народу
У кайданах,
Котрий в слезах,
Крові облитий
В душевних болях,
В душевних ранах.
В мужицькій хаті
На полі віри
Де голод,
Холод заглядали
Там моє серце
Думки поривні
В життю
До бою простували.
Не знав жалю
Я над собою
Ніхто не гласкав сиротину
Кому ж там
Жалувати було
Обдерту, босу
Сільську дитину.
Вставав, лягав
Не раз голоден
Не нарікав я
На нікого
Де другі люде
Їли, пили
Я вчив
Себе самого.
Я знав, що сила
Є в науці
Там слово
Викуте здорове
Для оборони
Рідного краю
Мені все буде
Воно готове.
І нині слово
То для мене
В моїй душі
Велика зброя,
З котрою йду
Шляхом до сонця
Без слави
Жодного героя.

Микола Горішний
28 вересня, 1969

ПОМЕРЛИ

С. служебниця ТЕТЯНА

У Вінніпезі 15 грудня вмерла сестра служебниця Тетяна-Марія Баранюк, 68 років. Тіло покійної поховане на цвинтарі в Мондері, Алта. У похоронних богослуженнях участь брав Владика Ніл.

Сестра Тетяна була уродженкою Мавтен Ровд, Ман. Як черниця працювала в різних містах Канади.

о. Ст. ШПИТКОВСЬКИЙ

У Львові 5 грудня вмер о. Станислав Шпитковський, довголітній катехит і вчитель середніх шкіл того міста.

Родом був із Джурина Тернопільської области (народжений 1881 р.). Закінчив студії історії й географії у філософському факультеті Львівського університету, потім — богословські студії у Відні.

Після важкої недуги вмер зі словами: «Матінко Божа, йду до Тебе». Похорон був 6 грудня на Личаківському цвинтарі.

о. Теодор ЛЮБІНЕЦЬ

У Львові вмер нагло від серцевої атаки о. Теодор Любінець, народжений 1909 р.

Покінчив студії в Богословській Академії у Львові; священиком став 1936 р.

д-р Іван ШПИТКОВСЬКИЙ

Щойно тепер прийшла з України вістка про смерть д-ра Івана-Юліяна Шпитковського, колишнього вчителя української гімназії в Перемишлі. Він був кустосом єпархіяльної бібліотеки. Після другої світової війни був викладачем у Львівському університеті і завідуючим кабінетом сфрагістики й нумізматики. Залишив друковані праці про рід Шептицьких, про Гайдамаччину та інші.

Умер у квітні 1969 р. на 89 році життя.

д-р Степан ВАНЧИЦЬКИЙ

В австралійському місті Мелборні 18 листопада вмер д-р Степан Ванчицький, 80 років, кол. адвокат у Сяноці і громадський діяч.

Я НЕСПІВАВ...

Я неспівав
Пісень для слави,
Щоб хтось мене
За них славив
Я іс співав
З душі і серця
Бо в них я
Нарід свій любив.
В своїх піснях
Співав про горе
Моїх братів
Моїх сестер
Я з ними ріс
Зносив неволю,
Як ворог нас
Кусав і жер
Я бачив кривду
Кругом себе
По наших
Села хі містах
Я бачив
Своїми очами
Неволю, злидні
І вічний страх.
Того не можу
Я забути,
Бо ж як забути
То мені
Життя колишнє
І теперішнє
У моїй
Рідній стороні.
Там по сьогодні
Ще неволя
Терор, розстріли
І тюрма
Моя прекрасна
Україна
Голодна, боса
І сумна
Я не співав пісень
Для слави,
Як бачиш, друже,
Тепер самий
Я прагнув волі
Для свого краю
Щоб з ним
На світі
Я був вільний.
І доки серце
В моїх грудях
Добром налите
Ще живе
Так з ним я вірю,
Що свята воля
Для України
Скоро прийде!

Микола Горішний
Джерзи Сиіті, Н. Дж.
9. 14. 69.

Христос Раждається!

Веселих свят
Христового Різдва
і
щасливого Нового Року
бажають
Керівництво і працівники
IGA

КОЖНИЙ ДАТОК
на
Шевченківську Фундацію
допомагає зберегти в Канаді
українську культуру
SHEVCHENKO FOUNDATION
456 Main St., Winnipeg 2, Man.

Гелікоптер найманих вояків з Камбоджі летить до Південного В'єтнаму проти комуністичних партизанів.